3 OCAK 1980 PERŞEMBE 750 KURUŞ

Halkın Gazetesi
Demokrat

TOSSS...
CAN YÜCEL'in yazısı
2. sayfada

Güllük gülistanlık
TURHAN TEMUÇİN'in yazısı
4. sayfada

Cumhurbaşkanı, Demirel ve Ecevit'e komutanların mektubunu okudu

'Ortada ciddi bir durum var'

Süleyman Demirel

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk

Bülent Ecevit

● Çankaya Köşkünde 35 dakika süren görüşmeden sonra Demirel, "Mektubun muhtevası üzerinde bir yorum yapmak istemiyorum,, dedi....

ANKARA DEMOKRAT

Cumhurbaşkanı Korutürk'ün Başbakan Süleyman Demirel ve Bülent Ecevit ile birlikte görüşmesi 35 dakika sürdü. Başbakan Demirel toplantıdan sonra bir açıklama yaparak, "Cumhurbaşkanı bize Genel Kurmay Başkanı,Kuvvet Komutanları ve Jandarma Komutanı tarafından verilen mektubu okudu. Mektubun muhtevası konusunda yorum yapmak istemiyorum. Ortada ciddi bir durum vardır" dedi.

Bülent Ecevit ise köşkten ayrılırken "Maalesef Türkiye'deki bunalım yeni bir boyuta ulaşmıştır" şeklinde konuştu.

Başbakan Demirel köşkten ayrılırken gazetecilerle yaptığı görüşmede şöyle dedi: "Sayın Cumhurbaşkanı'nın daveti üzerine geldik. Bize Sayın Cumhurbaşkanı Genel Kurmay Başkanı, Kuvvet Komutanları ve Jandarma Genel Komutanı tarafından verilen bir mektubu okudu. Mektubun muhtevası üzerinde yorum yapmak istemiyorum. Bir ciddi durum vardır ortada." Demirel, bir gazetecinin istifa edecek misiniz? şeklindeki sorusunu da şöyle yanıtladı: "Şu anda hiç bir şey

(Devamı 7. sayfada)

YIL: 1971 GÜN: 21 MART

Ecevit: Muhtıra demokratik rejime yapılmış bir müdahaledir

1971 yılının 12 Mart'ında Genelkurmay Başkanı ve Kuvvet Komutanları, dönemin Başbakanı Süleyman Demirel'e bir muhtıra verdiler. Demirel, muhtırayı aldıktan sonra istifa ederken, Ecevit 21 Mart 1971 günü hem partisinin genel sekreterliğinden istifa ediyor ve hem de muhtırayı değerlendiren bir demeç veriyordu. Ecevit şöyle diyordu:

"Türkiye'deki müdahale hiç değilse verdiği sonuçlar bakımından vermeğe başladığı sonuçlar bakımından, Yunanistan'daki müdahale modeline uygundur, onun daha incesidir, daha ustacasıdır. İkisi de ik-

(Devamı 7. sayfada)

'Demokrasiyi savunanlar grubu' mecliste bildiri dağıttı

HABER MERKEZİ

Aralarında İstanbul Barosu adına Orhan Apaydın, Türk Tabibler Birliği adına Erdal Atabek, Devrimci İşçi Sendikaları adına Abdullah Baştürk, Petrol—İş adına Cevdet Selvi, TÜMÖD adına Nuri Karacan, Türkiye Yazarlar Sendikası adına Aziz Nesin ve Tümas'ın da bulunduğu "Demokrasiyi Savunanlar Grubu", DGM lerin yeniden gündeme getirilmesi ve yeni önlemler paketi adı altındaki baskı yasaları hakkında yaptığı açıklamada şunları dedi:

"Görüyoruz ki, asıl kaynak bir yana bırakılıyor, temel hak ve özgürlüklerimiz terörün kaynağı olarak gösteriliyor. Bu açık bir hedef şaşırtmacadır. Çünkü seçilen araç varılmak istenenamaca götürmez. De-

(Devamı 7. sayfada)

ABD, Türkiye'deki görevlilerinin eşlerini geri çekecek

ANKARA DEMOKRAT

ABD'nin Türkiye'de bulunan görevlilerinin ailelerinin geri çekilmesi için Türkiye'ye başvuruda bulunduğu öğrenildi.

Belirtildiğine göre, cuma akşamı yapılan ABD başvurusunda gerekçe olarak, üç ABD'li teknisyenin bir süre önce İstanbul'da öldürül-

(Devamı 7. savfada)

YAŞAM DURMAK ÜZERE

Akaryakıt yokluğu nedeniyle benzin istasyonları kapalı duruyor.

İSTANBUL'DA MOTORİN VE FUEL—OİL'İN SON DAMLALARI DA TÜKENDİ

HABER MERKEZİ

İstanbul'a akaryakıt getiren tankerlerin lodos nedeniyle önceki gün kıyıya yanaşamaması, depoların tümüyle kurumasına neden oldu. Bu durum, ısınmak için yakıt bulunamazken bir de ulaşımın büyük ölçüde aksamasına yol açtı.

Halen Belediye otobüsleri düşük kapasite ile çalışıyor. İETT Otobüs İşletmeleri yetkilisi yaptığı açıklamada, ellerindeki yakıtı idareli kullanmak zorunda kaldıklarını, ancak tahsis edilen yakıtın elektrik santrallerinden sonra öncelikle kendilerine verileceğini bildirdi.

(Devamı 7. sayfada)

İşçiler, işyeri temsilcisinin öldürülmesi üzerine direnişe geçmişlerdi

Cibali Tütün Fabrikası'nda durum daha da gerginleşti

GÜVENLİK KUVVETLERİNİN YER YER İŞÇİLERLE TARTIŞTIKLARI BİLDİRİLDİ

Tekel'in Cibali Tütün Fabrikası dün güvenlik kuvvetlerince kuşatıldı. Güvenlik kuvvetlerinin yer yer işçilerle tartıştıkları ve fabrikada durumun gergin olduğu saptandı.

Cibali işçileri bir süre önce işyeri temsilcisi Sebahattin Çakır'ın bir grupfaşist militanın saldırısı sonucu öldürülmesi üzerine işi terkederek direnişe geçmişlerdi. Cibali işçilerininbu eylemi, kısa zamanda tüm diğer Tekel işyerlerine de sıçramış ve Türkiye'ye yayılmıştı.

Fabrikada bulunan bir avuç faşist militanın işten atılmasını talep eden işçiler, bu istemleri yanında ayrıca bir dizi ekonomik ve demokratik istemlerinin yerine getirilmesini talep etmektedirler.

(Devamı 7. sayfada)

Çakmak: Bugünkü sistem kaçakçılığı önlemede yetersiz

ANKARA (AA)

Gümrük ve Tekel Bakanı Ahmet Çakmak TBMM Bütçe Karma Komisyonu'nda bakanlığın bütçesi görüşülürken yaptığı konuşmada, "Bugünkü sistemin kaçakçılığı önleyemediğinin bir gerçek olduğunu" belirterek artan kaçakçılık olaylarının önlenmesi ,bir bakıma yürürlükteki sistemin yeniden gözden geçirilmesini ve yeni tedbirlerin uygulamaya konulmasını zorunlu kılmaktadır" dedi.

(Devamı 7. sayfada)

HASET..

Karmal, Sovyetler Birliği'ni kendisinin çağırdığını yineledi

Yeni Afgan Başkanı başka ülkelerden de yardım isteyecek

● YARDIM İÇİN FKÖ'YE DE BAŞVURABİLECEKLERİNİ BİLDİREN KARMAL, AMİN DÖNEMİNDE ÇOK KİŞİNİN TUTUKLANDIĞINI SÖYLEDİ

KABİL (AJANSLAR)

Sovyetler Birliği'nin yardımı ile gerçekleşen darbeden sonra işbaşına gelen yeni Afgan yönetiminin lideri Babrak Karmal Sovyetler dışındaki ülkelerden de yardım isteyebileceklerini açıkladı ve bu ülkelerin Angola, Etiyopya, Küba olabileceğini belirtti. Karmal bu ülkeler dışında FKÖ'ye de başvurabileceklerini söyledi. Yeni Afgan Başkanı Sovyet birliklerinin kendi çağrısı üzerine ülkeye girdiklerini,emperyalizmin tezgahladığı komploların yarattığı durum ortadan kalktıktan sonra Sovyet birliklerinin geri çekileceğini de sözlerine ekledi.

Öte yandan Amerikan kaynakları, Sovyetler Birliği'nin bu ülkeye 12 bin kişilik yeni bir kuvvet göndermeye hazırlandığını iddia ettiler. Söz konusu kaynakların yorum

(Devamı 7. sayfada)

Kırıkkale'de bir işçi öldürüldü

HABER MERKEZİ

Yurdun çeşitli yerlerinde meydana gelen olaylarda dün ve önceki gün 3 kişi öldü ve bir kişi yaralandı.

KIRIKKALE: MKE kurumunda çalışan bir işçi kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucunda önceki gece öldürüldü. Saldırganların olaydan sonra kaçtıkları bildirildi.

ESKİŞEHİR: Huzur Mahallesinde Yunus Sahan adlı bir öğrenci bir

(Devamı 7. sayfada)

YORUM

Her toplum kaderini kendisi tayin etmeli

Doğu ERGİL

Afganistan'daki son olaylar üzerine görüşlerini sorduğumuz Doğu Ergil Demokrat'a şu açıklamayı yaptı:

"Olayı Detant açısından değerlendirmek isterim. Detant sınırların belirmiş olan iki blok arasındaki nüfuz alanlarının diğer bloğa ait olan güçler tarafından ihlal edilmemesinin yasal

(Devamı 7. sayfada)

Kilis'te kaçak eşya ile yakalanan gümrükçü 2 yıl hapis yedi

HABER MERKEZİ

Kilis'te Şahinönü Karakolu'nda üzerinde yapılan aramada kaçak saat kordonu bulunan Öncüpınar Sınır Kapısı Gümrük Manifesto Memuru Huriye Selçuk 2 yıl hapis 7546 lira para ve sürekli memuriyetten men cezasına çarptırıldı.

Kilis Asliye Ceza Mahkemesi'nde yargılanan Huriye Selçuk'un kaçakçılık yaptığı belirlenerek 1918 sayılı yasanın 25/3 maddesi uyarınca, önce bir yıl hapis ve 7546 lira para cezasına mahkum edildi. Ancak mahkeme, sanığın gümrükte görevli olması nedeniyle verilen hapis cezasının bir kat arttırılmasını ve ayrıca sürekli memuriyetten men edilmesini de kararlaştırdı.

Adana'da minibüs-otomobil çarpıştı,8 kişi öldü

ADANA (DEMOKRAT)

Adana Ceyhan karayolunda dün sabah minibüs ile bir otomobilin çarpışması sonucu meydana gelen trafik kazasında ilk bilgilere göre 8 yurttaş yanarak canverdi.

İlgililer, kaza ile ilgili kovuşturmanın sürdürüldüğünü ölenlerin, sayısı ve kimliklerinin saptan-

(Devamı 7. sayfada)

Şah uluslararası bir mahkemeye çıkmayı kabul etti

LONDRA (A.A.)

Devrik İran Şahı Rıza Pehlevi "Daily Mail"e yaptığı açıklamada uluslararası bir mahkeme önüne çıkmayı kabul edeceğini bildirdi.

Devrik Şah, Panama'da yerleştiği Comtadora Adası'nda yaptığı açıklamada, "İran'ın başında bulunduğum yıllarda gerçekleştirdiğime inandığım davalar için yargılanmaktan mutlu olurum" dedi.

Bu mahkemenin tarafsız olması gerektiğini belirten Devrik Şah, İran'a dönüşü konusundaki bir soruyu yanıtlarken, sağlık durumunun henüz kritik olduğunu belirterek, "Geleceğim hakkında İran halkının karar vermesini isterim. Bunu istemeseydim İran'da kalırdım. Benim için savaşacak 500 bin sadık askerim vardı" dedi.

Devrik Şah ayrıca, rehinelerin kurtarılmasında Amerikan hükümetine yardımcı olmak için ABD'yi terkettiğini, ancak bu girişimin de boşa gittiğini söyledi.

Ankara DEV-GENÇ eski başkanı Necdet Bozkurt öldürüldü

ANKARA (DEMOKRAT)

Önceki gün, bir haftadır gözaltında bulunduğu İskenderun Merkez Karakolu'nun dışında ölü olarak bulunan DEV-GENÇ Merkez Yürütme Kurulu Üyesi ve Ankara DEV—GENÇ eski Başkanı Necdet Bozkurt'un işkence de öldürüldüğü haber verildi. Ankara Devrimci Gençler Derneği adına Hüseyin Uyar tarafından yapılan açıklamada "22.12.1979 tarihinde İskenderun'da gözaltına alınan Necdet Bozkurt'tan bugüne kadar haber alınamamıştır. Bugün ise emniyetçe kaçarken vurulduğu iddia edilmiştir" denilmekte ve Necdet Bozkurt'un işkenceyle öldürüldüğü söylenmektedir.

Nail Bozkurt'un Tunceli Emniyet Müdürlüğü'ne getirilmesi tepki gördü

ANKARA (DEMOKRAT)

1969 yılında Tunceli'de emniyet müdürlüğü yaparken "Pir Sultan" oyununu yasaklayarak olaylara neden olan ve bu arada bir kişinin ölümünden sorumlu tutulan Nail Bozkurt'un yeniden emniyet müdürlüğüne getirilmesi tepkilere neden oldu.

Nail Bozkurt'un ölümle biten bu olaydan bu yana Demirel hükümetleri döneminde, "Emniyet müdürlüğü yapamayacağı" gerekçesiyle hep pasif görevlerde bulundurulduğu belirtildi. On yıl aradan sonra, Nail Bozkurt'un yeniden emniyet müdürü olarak Çorum'a atanması tepkilere neden oldu.

Öte yandan CHP Çorum Milletvekilleri Bozkurt'un bu ili de karıştıracağından endişe ettiklerini belirttiler.

YSE Kayseri bölgesinde işçi ücretleri asgari ücret düzeyine indirildi

ANKARA (DEMOKRAT)

Yol Su Elektrik İşleri Kayseri İl Müdürlüğü'ne bağlı işyerlerinde çalışan işçilerin ücretleri asgari ücret düzeyine düşürüldü. Yol İş Federasyonu'na bağlı YSE—İş Sendikası, toplu sözleşmenin geçersiz sayılarak ücretlerin asgari ücret düzeyine düşürülmesi üzerine, üyesi bulunan işçilere 3 milyon lira dağıttı.

Bir süre önce Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanı Ahmet Karayiğit'in bakanlığına bağlı işyerlerinde çalışan tüm işçileri MİSK'e bağlı Köy-YSE-İş Sendikası'na geçmeye zorladığı, belirtilmiş, , bu arada YSE—İş Sendikası'nın örgüt-

(Devamı 7. sayfada)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Özgürce

Cumartesi gecesi kapanıştan önceki son TV Haberlerinde ilk görüntü, Sovyetler Birliğinin Afganistana askeri müdahalesinin ardından yapılan Kabine toplantısı.Başbakan'ın yüzü"Ağır sorumluluklar altında düşünen kişi" yi yansıtmakta. Ve, hükümetin açıklaması! "...dost... kardeş... müslüman Afganistan... geleneksel dostluk bağları vb..." sözcükleri arasından anlaşılan, iktidarın Afganistan konusunda, açık seçik, Amerika Birleşik Devletlerinin yanında yeralmak zorunda kaldığı gerçeği. Derken, Enver Sedat'ın Türkce seslendirilen görüntüsü. O da Amerika'yı desteklediğini açıklıyor. Haber spikeri okumayı sürdürüyor: "Batı ülkeleri... Çin...". Onlar da aynı kampta. "Çekoslovakya ve Doğu Almanya...". Sovyetleri destekliyorlar. Sonra, Carter'in ilk kez "Kırmızı telefon"u kullanarak, Brejnev ile konuştuğu haberi. Daha sonra, Carter'in "İran'ın yaptıklarına pişman olacağı" nı vurgulayan demeci.

Kendi kendimize "Hooop" dedik. "Başlıyor... Çadır Tiyatrosu başlıyooor!"

Aslında işin şakaya gelir yanı yoktu. Olasılıklar, olası gelişmeler, tepkiler; olayın yorumları, içpolitikaya dönük etkileri vb. kafamızın içinde karmakarışık, ardarda, özgürce uçuşmaya başladı: "Ne olurdu? Nasıl olurdu? Doğrusu-yanlışı? Haklısı-haksızı?"

"Şimdi ABD de İran'a müdahale ederse? Edince? Bu kez Başbakanın açıklaması nice olurdu? Dost...kardeş...müslüman İran... geleneksel dostluk bağları... Ancak.. Ve ardından eveleme geveleme.- Öyle ya, dış politikada bunca rahatlıkla nikâh tazeleyip gerdeğe girdikçe..."

Dert, salt Başbakanın ve AP Hükümetinin olsa! Oysa...

Sakal ve bıyık arasında kalanlardan —ABD'nin, Sovyetlerin, Çin'in upuzun kuyruklarına bağlı kabaklardan— oluşan kuyruk öylesine uzun ki.

Gerçi "Ulusların kendı yazgılarını kendilerinin saptaması hakkı" karşısında saygıyla şapka çıkaran çıkarana.

Ne ki, iş başa düşünce...

Sovyetler Afganistana girince?

-A... bak o başka.

-Amerika İran'a girerse?

-Ama... Onun durumu değişik.

-Sovyetler; Baltık ülkelerine, Macaristana, Çekoslovakya'ya?

-Çin; Tibete, Vietnama?

-Vietnam Kamboçyaya?

-Amerika; Lübnana, Dominik'e, Şili'ye, Kore'ye, Vietnama, Kamboçya'ya?

-Sovyetler Afrikaya?

-Amerikalılar Orta Doğuya?

-vb...vb...vb...

Sözün kısası; gazete manşetlerinden resim altlarına; köşe yazılarından dış politika yorumlarına; iktidarlardan muhalefetlere; partilerden siyasetlere; emperyalist ülkelerin tekelindeki haber ajanslarından–daha bir kaç gün önce Afgan sınırında Sovyet askeri yığınağını yadsıyan- Tass ajansına kadar, soldan sağa başı derde giren girene.

Eh, n'apalım? Bunca hırçın kediyi aynı çuvala sokuşturup... kolunuzu omuzunuza dek içine daldırırsanız... ve onca kıyamet ve miyavlama arasında gerçeği aramaya kalkışırsanız... tırmıksız kurtulamazsınız.

Böyledir ol hikâye ya da "manzara-i umumiye"

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

3 OCAK

1976 –FAŞİSTLERİN ODTÜ OTOBÜSLERİ BASKINI

ODTÜ öğrencilerinin tecrit ettiği faşistler, sınava giden öğrencilerin bindikleri otobüslere kentin değişik yerlerinde silahlı saldırılar düzenlediler. Tunus Caddesi'nden kalkan otobüsü Emek'te Sıhhıye'den kalkan otobüsü de Genel Kurmay Başkanlığı önünde durduran faşistler önce şoförleri arabadan uzaklaştırdılar.Daha sonra da öğrencilere ateş açtılar. Silahlı saldırı sonucu Abidin Ertuğrul ve Semih Erbek adlı devrimci öğrenciler ağır yaralanarak Hacettepe Hastenesi'ne kaldırıldılar. Ankara'da çeşitli yüksek öğrenim kurumlarında devrimci öğrenciler saldırıyı protesto eden forumlar ve boykotlar yaptılar. ODTÜÖğrencileri Aileleri Derneği Yönetim Kurulu hükümete güvenleri kalmadığını açıklayarak, çocuklarının can güvenliğini sağlamanın öğrenci velilerine düştüğünü belirtti ve ana babaları, sınavlar bitirinceye kadar her gün ODTÜ otobüs duraklarının hareket yerinde toplanmaya ve çocuklarının can güvenliğini korumaya çağırdı.

Aynı günlerde Cumhuriyet Gazetesi'nde Altan Öymen, "Burası ülkemizin başkenti midir? yoksa dağ başı mıdır?"diye yazıyordu.

"Bu kaçıncı?" diye soruyordu İlhan Selçuk ve devam ediyordu. "Başkentin göbeğinde ODTÜ öğrencileri sınavlara gitmek üzere otobüslere doluşuyorlar. O sırada komandolar geliyor, ellerinde tabancalar, ve silahlarını kızlı erkekli öğrencilerin üstüne boşaltıyorlar. Sonra kollarını sallaya sallaya gidiyorlar. Devletin emniyet güçleri her zamanki gibi seyircidir. Devletin TRT'si için olay üç beş cümlecik bir haberdir. Çocukları hastaneye kaldırıyorlar Belki ölebilirler. Kaçıncı cinayet bu? Çocukların suçu ne? Sabahleyin öğrenci otobüsüne binip sınava gitmek!."

Uğur Mumcu ise bu olay üzerine yazdığı makalesinde "Bu günkü silahlı saldırıların amacını anlayabilmek için kontr-gerilla gerçeğini ortaya çıkarmak gereklidir" diyordu. "Sağın saldırgan güçleri kontr-gerilla örgütünün sivil uzantılarıdır. Hangi uygar devlette bir örgüt sokak ortasında takır takır adam vurur da, hakkında bir kovuşturma açılmaz. Devletin birkısmı, solu ezmek, boğmak için ,örgütlenmiş ve silahlı eşkiyayı sokak ortalarına salıvermiş. Aynı çevrelerin sıkıyönetim istemeleri de bu yüzdendir" diyordu.

1977 –KORTİK KÖYÜ HALKININ MÜCADELESİ

Toprakları ellerinden alındığı direnişe geçen Diyarbakır'ın Silvan ilçesine bağlı Kortik köyü halkı, ağaların kiraladığı kişilerin saldırısına uğradı. Beş kişi yaralandı. Köylüler saldırıya rağmen direnişlerini sürdürüyorlar.

1977— ÇİN KUR DİRENİŞİ

Üç aydır ücretlerini alamayan Çin-Kur Fabrikası'nda çalışan 700 işçi direnişe geçti. 1975 yılında toplu sözleşmeden doğan sosyal haklarını alamayan işçiler daha önce uyarı niteliğinde yemek boykotuna gitmişlerdi. 15 gün süren bu boykottan sonra işveren işçilerin ücret artışlarını vermeyi kabul ederek aralık ayında toplu sözleşmeden doğan diğer haklarıda vereceğini bildirmişti ancak vermemişti. Bunun üzerine işçiler haklarını alabilmek amacıyla işi durdurarak direnişe geçtiler.

YARADANA SIĞINIP

TOSSS ...

Can YÜCEL

Geçen gün gazetelerde gördüm. Sermaye Şêşinşahımız Vehbi Koç dirliksizlikten, düzensizlikten, yakınarak, "Afganistan'dan Pakistan'dan, İran'dan ders alalım!" buyurmuş. Para yapmanın ilimle irfanın baş ölçütü olduğu inancı dört yöreye yayıla dururken, bu işin pirine kulak vermeyeceğiz de kime vereceğiz! Bağdaş kurup önüne,sözlerinden elbet tenevvür etmeye bakacağız! Ondan yüce ders-i am mı olur bizler için!

Af buyursunlar,yalnız , bu cemiyetli sözün künnüne tam varamadım. Kendileri, ibret-i âlem için adını andıkları bu ülkelerin dirliksizlikten, düzensizlikten , bugünkü hallerine düştüklerini mi kastediyor acaba? Yoksa şu anda iş başında olanların düzenli düzeni bozup düzensizliğe yol açmış olduklarını mı muradediyor? Yorumda bir seçenek daha olabilir: bundan önceki düzenin düzensizliği yaratıp devrilmesinden sonra iktidara gelenlerin düzensizliğe son vermedeki acizliğini mi kınıyor acaba Sayın Koç diye de bir soru gelebilir akla. Ama hazretin böyle bir günaha tos vurmuş olabileceğini pek sanmıyorum. Zira Vehbi Şah da, devrik Rıza Şah da fi tarihinden beri o Amerikan atlasından kılıflı yastığa baş koymadalar. Şimdi nasıl bu zebun halinde eski yastıkdaşının hüküm-ferma olduğu ülkede düzensizliğe yol açabileceğini aklına getirebilir? Sebebi ne olursa olsun, Koç'un şahsında sermayenin dillere destan hassasiyetine bizim de antenlerimizi fora etmemiz gerek.

Lâkin, o ülkeler halkları aynı derecede hassas olamayacaklarına göre, eskiyle yeni düzenleri kendi açılarından kıyaslayarak bir yargıya varmış olmaları gerekir. Pakistanlı bir köylü için, ha Butto, ha Ziya-ül-tü-hak! Aynı hamam, aynı tas! Beyninden aşağı aynı kaynar su boca edildiğine göre, natır değişmiş ne farkeder ki?.. İran'a gelince, Humeyni rejiminin emekçi yığınlarca tutulmadığını en şom ağızlı batı gözlemcileri bile söyleyemiyor. Bu büyük toplumsal kirizma içinde elbet bitakım yanlışlara da düşülecektir. Ama İran halkının canını dişine takıp yeni bir dünyada hak ettiği yeri almak için savaştığı da söz götürmez.İran halkı düpedüz hırt olmalı ki, Şah misillu bir iblisi arasın!.. Afganistan deseniz, okuyup-yazma oranı % 8'i geçmeyen , aşiretlere bölünmüş, yoksul mu yoksul bir ülke. Sovyet yanlılarının eline düşmüşmüş. Halkın yoksulluğundan başka nesi var ki yitirecek?....

Şimdi şimdi düşünüyorum da, olsa olsa , Vehbi Koç bu ülkelerde (mangırsal) demokrasinin yıldız tutulmasına uğramasından şikayetçi olabilir. O bakımdan haklı. Yoksa niye onlardan ders alacakmışız? Eyvallah bizde de—aklı evvellerimizin en kodamanından en küçümenine dek— insan hakları filan gibisine düz demokrasinin tehlikede olduğu ağızlara sakız oldu çoktandır. Sıkı mı, çok sıkı bir durumda olduğumuzu inkar edelim?..

Hem, efendim, nenin nesi oluyorlar ki, biz bu ülkelerden ders alacakmışız? Biz oldum-olası dünyaya ders vermiş bir milletiz. Daha dün, elli yıl kadar önce, bütün o tutsak ülkelere yol göstermişiz biz. Şimdi de gösteriyoruz ve de göstereceğiz.Söz gelimi koruyacağız, kurtaracağız diye demokrasiyi kuşa çevirip başımıza pislettirmekte üstümüze başka bir ülke var mı?

Genelleri geçelim, daha elle tutulur bir örnek verelim: Bir memleket düşünün ki,petrolü yoktur, motor sanayii yoktur, el makinesiylen güvey girercesine otomotiv tesisleri kurmuş, kent yollarını yaya kaldırımlara dek lebâlep arabayla doldurmuş,ithal ikamesi derken,hem yayası, hem otomobillisi olduğu yere çakılmış, ikamete memur duruma düşmüş; petrole, motora döviz yetiştireceğim diye kül fıkarasına dönmüş, Medine dilencilerine avuç açmaya başlamıştır.. Bir memleket ki dağı ,taşı çiftleşme vakti gelmiş kaplumbağalar gibi tokuşurken sedâsı yeri göğü tutan hurdahaş ucubelerin istilasına uğramış, böylece muradına ermiştir. Şimdi tüm dünya milletleri bizden ders almayıp da kimden ders alırlar, sorarım sana. Koçum? .Sen ki bu işe hurda demir ticaretinden başlamıştın...

FORUM

DGM SORUŞTURMASI

TÜRKİYE BİRLİK PARTISI GENEL BAŞKANI MUSTAFA TIMISI

"Her zeminde üzerimize düşecek görevi yerine getireceğiz"

Türkiye Birlik Partisi Genel Başkanı Mustafa Timisi tekrardan kurulmaları için Meclis gündemine getirilecek olan Devlet Güvenlik Mahkemeleri ile ilgili olarak,DGM'lerin kurulmasının varolan adalet zincirine güvenmemek olduğunu, bu mahkemelerin Anayasa'ya ve insan haklarına ters düştüğünü söyledi.

Sorularımızı yanıtlarken DGM'lerin yanısıra AP-nin "önlem paketi"ne de değinen Timisi getirilmek istenen değişikliklerin tümünün anti-demokratik bir zihniyetin ürünleri olduğunu belirtti.

Türkiye Birlik Partisi Genel Başkanı'na bu konuda şu soruları yönelttik: Demirel hükümeti tarafından yeniden gündeme getirilmesi için çalışılan Devlet Güvenlik Mahkemeleri sizce hangi amaca hizmet etmektedir?

–Devlet Güvenlik Mahkemeleri Yasası karşısında tavrınız ne olacaktır? Bu konu da nasıl bir karşı çıkış düşünüyorsunuz?

Mustafa Timisi bu sorularımızı toplu olarak yanıtladı. Bu yasalara karşı tüm demokratların,yurtseverlerin önündeki temel görevin Anayasa'yı, temel hak ve özgürlükleri korumak olduğunu söyledi.

Ülkemiz Türkiye, emperyalizme bağımlı çarpık kapitalist düzenin en ağır bunalımlarını yaşamaktadır. Hükümetlerin değişmiş olmasına karşın düzen değişmemiştir. Değişmediği içindir ki, ülkemiz ekonomik sosyal, siyasal sorunlarından da kurtulamamıştır. Bu düzen sürdükçe de kurtulması olası değildir.

Önce şunu belirtmek gerekir ki, var olan sistem Türkiye gerçeğine uymamaktadır. Bu gerçeğin artık saklanılır bir tarafı kalmamıştır. Anarşi,terör ve şiddet düzenin kendisinden doğmaktadır. Gerici hakim gruplar, düzenin değişmesini isteyen ilerici yurtsever hareketlere karşı ellerinden gelen her türlü şiddeti kullanma çabası içerisindedirler. Daha önce var olan baskı ve şiddet hareketleri, 12 Mart faşizmiyle daha da ileri boyutlar kazanmış, ülkemiz ve halkımız üzerinde oynanan oyunlar çoğalmıştır. Çoğalmaya devam etmektedir.

DGM'leri de "önlem paketi"genelindeki tüm yaratılmak istenen değişiklikler de (anti-demokratik) bir zihniyetin ürünüdürler.

Ülkemizin sorunu, düzenden kaynaklandığına göre, ekonomik olduğuna göre ve de sorunun ezen-ezilen sorunu olduğuna göre, polisiye tedbirlerin sertleşmesiyle önlenemeyeceği kesindir. Ancak sömürü soygun düzenini sürdürenlerin halkımıza verecekleri başkaca birşeyleri kalmadığı için baskıcı yöntemleri elbette ki, uygulamak isteyeceklerdir.

Yine, sendika ve dernek örgütlenmesini kısıtlayıcı yasa tasarıları da aynı amacın birer ürünüdürler.

Kısaca, terörün yaratıcıları emperyalistler ve onların yurdumuzdaki uzantılarıdır. Yurtsever halkımızın karşı durması "nefsi müdafaadır" . Terör tek taraflıdır. Yurtseverler, devrimciler,demokratlar terörist olamazlar.

DGM'leri kurmak demek, var olan adalet zincirine güvenmemek demektir.Hiç kuşku yok ki, kurulacak mahkemeler var olan düzenin, var olan iktidarın temsilcisi durumunda olacaktır. Nasıl hükümetin atadığı vali tarafsız davranmaz ise DGM üyeleri de tarafsız davranmazlar. Bu eşyanın tabiyetına terstir. Bu da kimin yargılanacağını, açıkça ortaya koymaktadır. Bu anlaşmada Anayasa'ya da, insan haklarına da uygun değildir. Zaten 12 Mart baskılı döneminde bu konu Anayasa'mıza girmiştir ve bir yama gibi durmaktadır.

Tüm demokratların, yurtseverlerin, sömürü ve soygun düzenine karşı olanların önünde önemli bir görev durmaktadır. Anayasa'yı, temel hak ve özgürlükleri, koruma dönemine girmiş bulunuyoruz. Gerici güçler açıkça tavırlarını belirlemiş görünüyor. Bunlara karşı birlikte mücadele vermenin zamanı gelmiş ve geçmektedir.

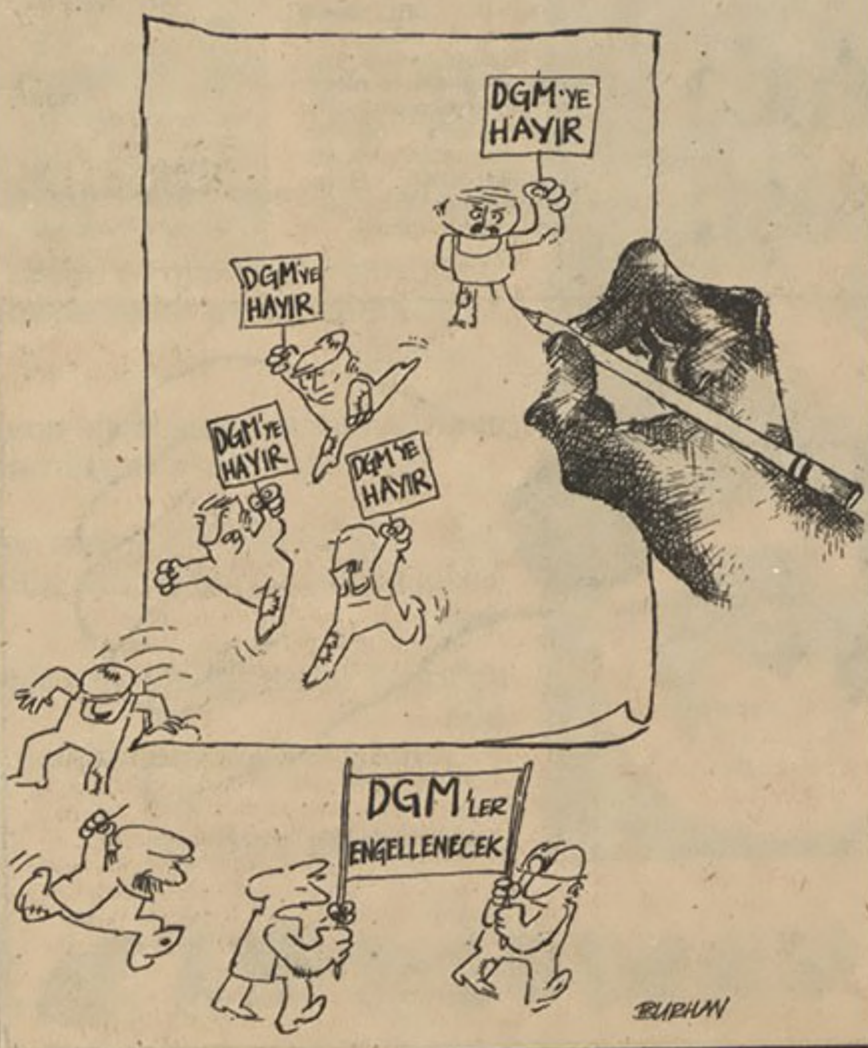
Biz Türkiye Birlik Partisi olarak, her zaman olduğu gibi, tüm gücümüzle faşizme ve emperyalizme ülkemizi sömürüp-soyan ve halkımızı gençlerimizi birbirine düşüren, gerici unsurlara karşı mücadelede kararlıyız. Her zeminde üzerimize düşecek görevi yerine getireceğiz.

Hatta, yurtsever kişi ve kuruluşlarımızı uyarmayı da bir görev sayıyorum. Açık faşizme geçilebilir!.. TBMM'nde Millet Vekilliği görevi yapan ve kendilerine "Yurtseverim, halkçıyım,demokratım" diyen üyeler de bu konuda bir çağrı yapmayı görev sayıyoruz. Halk saflarında yer almalarını gönülden istiyoruz.

CHP'ne gelince, üzülerek söyleyeyim AP'ne, Demirel'e cesaret veriyor. CHP kesin karşı olduğunubelirtse, AP ve iktidarı, tüm bu olumsuz hareketlere girmeye cesaret edemez. Muhalefette oldu mu karşı iktidarda oldu mu yanında. CHP bir zamanlar DGM'lerin kapanması için mangalda kül bırakmadı. Halkımızdan aldığı güçle kapanması yolunda girişimlerde de bulundu. Ya şimdi bakıyoruz ki çıkmasına yardımcı olacağa benziyor. Hatta beyan da etti.

Sonuç olarak:

DGM, anarşi ve terörü yok etmek için kuruluyor! "Önlem paketi" bunun için gündemde, polisin yetkilerinin arttırılması bunun için isteniyor, fevkalade hal kanununun kapsamı bunun için genişletiyor! Oysa ki bataklık kendileri, sivrisineği kendileri yaratıyor. Sivri sineğin kökünü kurutmak , zaman zaman püskürtülecek zehirlerle mümkün değildir. Bataklığı yok etmek gerek.. Yurtseverlerin görevi bataklığı yok etmede birlik olmalarıdır.

Halkın Gazetesi Demokrat OKURLARINDAN MEKTUPLAR

Birlik olma yolu

Bu köşeden tüm emekçi, ilerici, demokrat ve devrimcilere hatta bu şerefli davada sorumluluk taşıyan tüm yetkililere seslenmek istiyorum. Ama bunu yapmadan önce; bana bu köşeyi işgal etmek olanağını veren "DEMOKRAT" gazetesi ilgililerine teşekkür ediyor; ve ufak tefek hatalarımın bağışlanacağını umuyorum.

Dile getireceğim sorun, aslında binlerce yurtsever devrimcilerin ve çoğunluğumuzun da üzerinde durduğu ve Türkiye'nin aydınlık geleceğine dönük kavganın sorunudur.

Dışa bağımlı çarpık kapitalizmin getirdiği ekonomik sorunlar gittikçe ağırlaşmakta ve burjuvaziyi politik bunalıma sürüklemektedir. Bununla kalmayıp, artık eskisi gibi kendini yönetemiyor ve yönetmekte güçlük çekmektedir. Bunun neticesi olarak karşımızda "Faşizmi" (örtülü yada açık) görmekteyiz. Yurdun dört bir yanında azgın bir saldırıya geçmiş olduğu hepimiz tarafından bilinen bir gerçek...Bu durumu tekrar tekrar ve tek tek açıklamama gerek görmüyorum.

Sosyalist hareketin günümüz Türkiye'sindeki en acil görevi programıyla halk kitlelerinin gözünde somut bir alternatif olarak ortaya çıkan mücadelesiyle gerçek proleterya partisini bir an önce oluşturmaktır. Kuşkusuz, parti, sadece içinde bulunduğumuz durumda değil,her tarihi dönemde proleteryanın burjuvaziye karşı siyasi iktidar uğruna mücadelesinde sahip olması gereken en temel silahtır. Bu yazının konusu olmayan pekcok tarihi ve siyasi nedenler yüzünden, Türkiye proleteryası,herhangi bir ülkeyle kıyaslanmayacak derecede biricik silahı olan kendi öz örgütüne sahip olmakla bir hayli gecikmiştir. Artık sadece telafi etmek için değil, aynı zamanda olgunlaşan sosyal ve siyasal koşullar bu görevin yerine getirilmesini adeta dayattığı için gündemin beklemeye tahammülü kalmamıştır. Çünkü, devrimci sürecin bundan sonra ileriye doğru gelişimi, proleteryanın demokratik iktidarına doğru yolalması, subjektif faktörün öncünün alarak kitleleri stratejik hedefe doğru yönlendirmesine bağlıdır. Aksi halde tekbaşına kitlelerin hoşnutsuzluğu ve kendiliğinden politik hareketliliği iktidara yönelmek bir yana, burjuvazinin karşı devrimci girişimlerini bile etkisizleştiremez. Çünkü, kitlelerin hoşnutsuzluğu akacak birkanal ve etrafında kümelenilecek bir alternatif aramaktadır. Ya birlik ve beraberlikten (siyasal ve kitlesel) doğan proleterya partisi yerine getirecektir,yada hoşnutsuz halk kitleleri başka alternatiflere kayacaklardır. Neden birtek vücut, birtek yürek olmuyoruz? Neden başımızın üzerinde örülen ve örülmeye devam edilen çorapı yırtıp sökmüyoruz.

Tüm devrimciler olarak, zaman yitirmeden aklımızı başımıza toplayıp üzerimizdeki yılışıklığı atmalı ve halka karşı sorumluluğumuzun gereklerini yerine getirmeliyiz.

Refik K. Fındıkkıran.—ADANA

Mersin'in Siteler Mahallesinde polisin baskıları boşunadır

Gözümüz, kulağımız, sesimiz DEMOKRAT.

Size en içten selamlarımızı yoluyor ve çalışmalarınızda başarılar diliyoruz

Mersin'in Siteler Mahallesi'nde oturan gecekondu halkı adına yazıyorum. Mahallemiz Mersin'in en büyük ve emekçilerin yoğun olduğu bir yerleşim alanı.

Bölgemizde halk ile devrimciler kaynaşmış durumda. Halk bir çok sorununu devrimcilere getirerek onlarla ortak çözüm arıyor.

Son günlerde artan birçok faşist oyunlara ek olarak, polis yeni oyunlar tezgahlıyor. Her gün bir şeyler bahane eden polis halktan kişileri yoldan, evden ,işyerinden alarak karakola götürüyor, günlerce bekletiliyor, işkence ediliyor ve mahkemeye çıkartılmadan bırakılıyor.

En son olarak sekiz nüfuslu elli beş yaşında bir emekçi yalan yanlış ifadeler bahane edilerek, karakola götürüldü, günlerce bekletildi, işkence edildi ve mahkemeye çıkarılmadan bırakıldı.

Polisin bu tutumunun, kendi davasına sahip çıkan halkı yıldırmaya yönelik olduğunun bilincindeyiz.

Bu tür oyunlar, haklı mücadelemizi engelleyemiyecektir.

Mersin Siteler Mahallesi
Gecekondu mahallesi halkı

EKONOMİ DÜNYASI

Türkiye'nin altın stokları yabancı bankalarda saklı

ANKARA (ANKA)

Merkez Bankası'nın piyasa değeri 1,8 milyar dolara ulaşan altın stoklarının yüzde 90'ı yabancı bankalarda tutuluyor. Merkez Bankası'nın 112 ton uluslararası ölçütlerde, yaklaşık 3 ton ise bu ölçütlere uymayan, toplam 116 bin ton altın stoku var. Resmi fiyatıyla 158 milyon dolar değerinde olan altın stokunun, serbest piyasadaki değeri 2 milyar dolara yaklaşmış bulunuyor.

Sözkonusu altınların 78 tonu Federal Reserve Bank of New York'ta saklanırken, 6 tonu Union de Banque Swisse'de, 5.5 tonu ise Soiete de Banque Swisse'de tutuluyor. Altın'ın küçük bir bölümünün saklandığı İsviçre bankalarının, Wells Fargo Bank'a olan borcun ve Sovyetler Birliğinden alınan ham petrolün ödenmesinde kolaylık gösterdiği bildirilirken, stokların yüzde 70'inin saklandığı Federal Reserve Bank of New York'un hiç bir olanak tanımadığı bildiriliyor.

Çeşitli avans kredi olanaklarının sağlanması konusunda dünyanın en uygun yönetmeliklerinin olduğu Amerika Birleşik Devletlerinde bulunan adı geçen bankanın, Türkiye'ye bu konuda hiç kolaylık göstermediği belirtiliyor.

Son altı yılda toptan eşya fiyatları yüzde 277 arttı

İZMİR (AA)

Türkiye'de 1972—1978 döneminde toptan eşya fiyatlarının yüzde 277 oranında arttığı açıklandı. Bu miktara, 1979 yılı yükselme payınında eklenmesi halinde, artış oranının yüzde 300'ü aşabileceği bildirilmektedir.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Başkanı Yılmaz Adıgüzel, dün "Ege Bölgesi imalat sanayiinin Türkiye genelindeki yeri" konulu bir açıklama yaptı. Adıgüzel açıklamasında, Ege Bölgesi imalat sanayiindeki artış hızının 1972-1978 dönemi içinde Türkiye genelindeki artış hızının üzerine çıktığını belirterek, "tüm yurtta olduğu gibi Ege Bölgesi imalat sanayiinin 1972-1978 dönemi içinde, ekonomik basıncın etkisi altında kaldığını, herşeye rağmen orta boyutlu işletmelerde ileri teknolojisinin kullanılmasını ve optimum üretime yönelinmesini zorunlu gördüklerini söyledi.

Trabzon'da fındık kabuğunun çuvalı 150 lira oldu oldu

TRABZON (AA)

Karakışın aniden bastırması üzerine Trabzon'da fındık kabuğunun çuvalı 150 liradan satılmaya başladı.

Edinilen bilgilere göre, odun ve kömür yokluğu nedeniyle Trabzon'un büyük bir bölümünün yakacak maddesi olarak kullanılan fındık kabuğunun da bulunmayışı Trabzon'luları zor durumda bıraktı.

İlgililer, fındık kabuğu yokluğuna Trabzon fındık fabrikasının fındık kırmayışının neden olduğunu ve bu durum karşısında halkın Giresun'dan getirtilen fındık kabuğunun çuvalını 150 liradan aldığını açıklamaktadırlar.

İstanbul'da 785 OLEYİS işçisi 1980 yılına grev ve lokavtla girdi

HABER MERKEZİ

DİSK -OLEYİS Marmara Bölge Şubesi'nden yapılan açıklamada 1980 yılına girerken, yalnız İstanbul'da 785 Oleyis'li işçinin grev ve lokavtta olduğu belirtildi.

Ağır bir sömürü çarkının döndüğü lüks otellerle lokantalarda çalışan emekçilerin sefalet ücretleri ile çalıştırıldığı ifade edilen açıklamada halen İstanbul'da 7 ayrı işyerinde, 6 ayı aşkın bir süredir mücadelenin sürdürüldüğü bildirildi.

Oleyis Marmara Bölge Şubesi'nin açıklamasında özetle şöyle denildi:

"Bir porsiyon çorbanın üç haneli rakamlarla ifade edildiği bir yemeğin ise, binlerle ölçüldüğü lüks otel ve lokantalarda emekçileri sefalet ilkeleriyle çalıştırmayı kendilerine ilke edinen yerli, yabancı tekellere karşı işkolumuz emekçilerinin örgütlü savaşımı kararlı biçimde sürüyor. Çokuluslu emperyalist tekel İnter-Continental'de 480 işçi 22 Haziran 1979'dan Pera Palas'ta 125 işçi 28 Haziran 1979'dan beri grevle haklarını alma savaşındadırlar."

Sendika yetkilileri ayrıca kanunsuz lokavta karşı direnen diğer işyerlerinin de Canlı Balık Urcan Gazinosu, Urcan Balık Lokantası, Kosova Et Lokantası, Pandrosa Cafe-Bar Restaurant ve Huzur Restaurant olduğunu buralarda da toplam 178 işçinin direndiğini bildirdiler.

TİSK'e göre işçilerin gerçek ücretleri yüzde 3,4 oranında artarken, aynı veriler yüzde 2,8 oranında bir düşüşü yansıtıyor...

İŞVERENLER KENDİLERİNİ YALANLIYOR

SERMAYEDARLAR HESAPLARINDA İŞÇİNİN KENDİLERİNE VERGİSİYLE SİGORTASIYLA KAÇA MAL OLDUĞUNA BAKIYORLAR. OYSA İŞÇİLERİ İLGİLENDİREN ELLERİNE NET OLARAK GEÇENDİR.

İŞVEREN SENDİKALARI İŞÇİNİN ELİNE GEÇEN ORTALAMA GÜNLÜK ÜCRETİN 1977'DE 248 TL: 1978'DE 373 TL OLDUĞUNU İLERİ SÜRERKEN İŞÇİNİN ELİNE 1977'DE 180, 1978'DE 245 TL GEÇTİ.

EKONOMİ SERVİSİ

Geçtiğimiz günlerde Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK), "1978 İşgücü Maliyeti ve Çalışma İstatistikleri" adlı bir broşür yaymladı. Broşür 8 işveren sendikasına üye 386 işletmede. 119.234 çalışanı kapsayan bir anketin sonuçlarına yer veriyor.

Anket sonuçları 1978 yılında işçilerin gerçek ücretlerinin % 3.4 oranında arttığını gösteriyor. SSK verilerine göre ise, gerçek ücretler 1978 yılında % 2.3 oranında düştü.

Bilindiği gibi sermaye çevreleri her fırsatta işçi ücretlerinin yüksekliğinden yakınır, fiyat artışlarının nedeninin işçi ücretlerindeki artışlar olduğunu öne sürerek, bu artışın durdurulması için önlemler alınmasını,hükümetlerden talep ederler. Fiyat artışları hesaba katılarak işçilerin gerçek ücretlerinin düştüğü gösterildiğinde, düşmediğini kanıtlamak için bir dizi hesaba başvururlar.

TİSK'in broşüründe, gerçek ücretlerin arttığına ilişkin hesap şöyle yapılıyor: 1977 yılında ortalama olarak bir işçinin saat başına, çıplak ücreti 19.01 TL, ikramiye, prim vb. ödemeler 8.98 TL, sosyal yardımlar 9.67 TL olarak alınıyor. Bu sayılara işverenin işçi için yaptığı varsayılan harcamaların tutarı olarak saat başına 0.59 TL. ekleniyor. Sonuçta bir işçinin işverene saat başına maliyeti 38.25 TL' olarak bulunuyor. Hesaplama 1978 için yapıldığında, bu 57.48 TL'na yükseliyor.

Bu tutardan daha sonra, işçinin eline doğrudan geçmeyen SSK kesintisi, kıdem ve ihbar tazminatı, sağlık kredisi vb. sosyal hizmet giderleri düşülüyor. Dolayısıyla, işçinin eline geçen bir günlük (ayni ve nakdi) kazanç 1977 için 248.-44, 1978 için ise 373.40 olarak hesaplanıyor.

Sonuç olarak broşürdeki sayılar, ücretlerin 1977'den 1978'e kadar olan dönemde % 50.3 oranında arttığını gösterirken, aynı dönemdeki % 45.3'lük fiyat artışları göz önünde bulundurulduğunda, gerçek ücretler bu dönem içinde % 3.4 oranında bir artış gösteriyor.

Ancak işverenler hesaplamalarını yaparken, işçinin kendilerine kaça mal olduğuna bakıyorlar. Oysa, işçinin eline net olarak ne geçtiğine bakarsak, TİSK.in savı kendi sayılarıyla bile çürütülebilir. Yine TİSK verilerine göre, işçiye 1977'de saat başına ortalama 19.01 TL brüt olarak verilen ücret, evli 2 çocuklu bir işçi için, SSK primi gelir vergisi, mali denge vergisi ve damga vergisi kesildiğinde işçinin eline net 12.16 TL olarak geçerken, 1978'de 16.70 olarak geçiyor.

İşçiye 1977'de saat başına ortalama brüt 8.98 TL. olarak verilen ikramiye, eline net 7.29 TL olarak geçiyor. Bu tutar, 1978 için brüt 12.67 TL,net 9.70 TL, sosyal yardımlardan işverenlerin düştüğü giderlerden sonra geriye kalan net ücret,net ikramiye ve diğer giderlerle toplandığında, işçinin eline net olarak günde 1977'de 180.08 TL, 1978'de 254.24 TL geçiyor. Böylece 1977'den 1978'e ücretlerdeki artış oranı % 41.2'dir. % 45.3'lük fiyat artışları da hesaba katıldığında, gerçek net ücretlerin % 2.8 oranında gerilediği görülmektedir. Üstelik bu düşüş, SSK verilerindeki % 2.3'lük düşüşten daha fazladır.

"22 yıllık sömürüye son!.."

Hayat yayınlarında grev 547. gününde

HABER MERKEZİ

Türk-İş'e bağlı Türkiye Gazeteciler Sendikasının Hayat Yayınları-Doğan Kardeş Neşriyat Anonim Şirketi'nde sürdürdüğü grev tam 547. gününde. Şu anda grevi 138 işçi sürdürüyor. 30 kadar işçi işyerinden çıkışını aldığı, iki işçinin de öldüğü bildirildi.

Sendika işyerinde toplu sözleşme görüşmelerine Şevket Rado, Mehmet Rado, Muzaffer Balcı, Kemal Erhan'dan oluşan eski işveren grubuyla başladı. Ancak işverenlerin kendi çelişkileri yüzünden sözleşmelerin uzaması sonucu işyerinde greve gidildi. Bu aşamada Radyo Grubu işyerini Babıali'de geç ücret ödemekle tazminatları, bölük-pörçük ve hiç ödememekle ünlü olduğu bildirilen Uzan grubuna sattı. Kemal Uzan, Yavuz Uzan ve Bahattin Uzan'dan oluşan bu gruba grev halindeki işyerini aldıkları takdirde hangi şartları yerine getirmeleri gerektiği sendikaca açıklandı. Buna rağmen işyerini satın alan gruptan Yavuz Uzan'la daha sonra yapılan görüşmede, bu şahsın hiç bir şeyi kabul etmediği ortaya çıktı. Daha sonra Türk-İş Birinci Bölge Temsilcisi Kemal Topkar'ın da devreye girmesiyle Kemal Uzan'ın yetki belgesini taşıyan kardeşi Yavuz Uzan ve Hukuk Danışmanı ile görüşüldü ve toplu sözleşme niteliğinde' anlaşma yapıldı. Ancak Kemal Uzan şimdi bunu da kabul etmemektedir. Böylesine sahipsiz bir işyerinde grevi bunca uzun zaman sürdürmüş olan işçiler kararlılıklarından hiç bir şey yitirmemişler.

İşçiler iki arkadaşlarının bu grev yüzünden öldüğünü anlatıyorlar. Lütfü Moray adlı fotoğrafçı, bu grev yüzünden kendini öldürmüş, başka bir işçi de ailesini geçindiremediği için o kadar sıkılmış ki kanser olmuş ve ölmüş. Böyle diyor işçiler. Ama yine de grevlerini sürdürmeye kararlılar. Ne kadar uzarsa uzasın, tek kişi kalsak bile mücadelemizi sonuna kadar sürdüreceğiz" diyorlar.

GÖSTERGE

Buğday ve ekmek faciası

Arslan Başer KAFAOĞLU

Ülkemizde üzerinde çok tartışma yapılan bir konu da tarımsal ürünler ve bunlara devletin verdiği fiyatlardır. Bilindiği gibi 1933'ten beri Amerika'dan başlayan bir uygulama bütün kapitalist ülkelere yayılmıştır. Tarımsal üreticiler alışverişte diğer kesimlere göre daha elverişsiz durumda olduklarından, bu kesimdeki üreticileri devlet taban fiyat vererek korumaktadır. Örneğin Birleşik Amerika'da Tarım Bakanlığına bağlı bir kuruluş AAA (Agricultural Adjusment Act) yasasına uygun biçimde tarımsal ürünleri destekler. Ancak Amerika'da destekleme hep dünya dış ticaret fiyatlarının üstünde olur. Örneğin buğdayın tonu 180 dolar ise, Amerikan kamu kuruluşu satınalmayı 200-220 dolar üstünden yapar. Uygulamalar Eisenhower'in Tarım Bakanı Azra Taft Benson'un yürüttüğü biçimle Amerikan kamuoyunda tepkiler uyandırınca bu uygulama bir ölçüde hafifletildi. Ama gine de Amerikan kamu kuruluşlarının özellikle tahıl (mısır ve buğday) destekleme alım fiyatları dünya dış ticaret fiyatlarının üstündedir.

Bizde tarım ürünleri denince akla önce buğday ve tahıl gelir. Ama ülkemizde tahıl (ve bu arada buğday) fiyat politikası daima üreticinin zararına olarak çalıştırılmıştır. İlk buğday alımları Toprak Mahsulleri Ofisi kurulmadan önce Ziraat Bankasınca yapılırdı. Sonra Toprak Mahsulleri Ofisi kuruldu. Ancak ofisin ilk yıllarında (savaş içinde) kendisine verilen görev büyük kentler halkına ucuz ekmek ve yeterli ekmek yetiştirmek oldu. Bu maksatla ayrıca bir "Toprak Mahsulleri Vergisi" çıkartılmıştı. Bu vergi yasasına göre, üretilen her yüz kilo tahılın (bu arada buğdayın) 12 kilosu ofis fiyatına ve 8 kilosu da bedava olarak köylüden alınırdı. Köylü her yüz kiloda 12 kilo buğdayı o zamanki ofis fiyatı olan 20 kuruştan (dışardaki fiyat 100 kuruştu) kalan 12 kiloyu da bedava olarak ofis alım merkezlerine kendi olanaklarıyla götürüp teslim etmek zorunda bırakılmıştı.

Buğdayın kaderi hep bu oldu ülkede. 1946'da buğday alım fiyatı 20 kuruştu. Buna karşılık bugün resmi fiyat 4.5-5 liradır. Artış 20 kattır. Oysa fiyatlar genel düzeyi artışı 130 kat ve bazı besinlerin artışı (örneğin etin) 600 kat, hele ilaç ve kimya ürünlerinde artış 1000 katı bulmaktadır. Bu sayılar buğday üreticisinin durumunu anlatmaya yeter. Kuşkusuz ülkemizde makineli tarım ve gübre girdilerinin artışı, tarımsal mücadelenin yoğunlaşması ile buğday verimi artmıştır. Bu nedenle göreceli gerileme yukarıdaki sayısal birimlerin karşılıklı durumundan azdır. Ama gine de vardır ve önemlidir.

Bu fiyat politikası Türkiye'nin ülke olarak zararına bir gelişme meydana getirmiştir. Hele bu yılki politika ile ve tükettiğinden çok fazla buğday ürettiği halde, büyük kentlerin ekmek bulması açısından gelecek pek aydınlık görünmüyor. Ecevit hükümetinin saptadığı ofis alım fiyatının dünya ticaret düzeyinde belirlenen fiyatların çok altında kalması nedeniyle ofis geçen yılların çok altında, bir düzeyde alımda bulunabilmiş ve köylünün buğdayını aracıya tüccara kaptırmıştır. Dünya buğday fiyatlarının gitgide artan bir hızla yükselişi sonucu Türkiye'den zaten küçük boyutlarla ve yasa dışı biçimde yapılan dışarıya buğday satımının daha büyük boyutlara çıkmasından daha doğal birşey olamaz. Bunun, yani kaçakçılığın önlenmesi dururken, bu yolda kolluk önlemleri almak, bu eylemlere hız vermek varken,hükümet "köpekleri serbest bırakıp taşları bağlama" politikası sonucu demokratik kuruluşları bastırmaktan böyle dertlere çare aramamakta.

Biliyoruz cezasını, bu ihmallerin ceremesini yine halk ödeyecek. Kaçakçılara ve stokçulara dışardakinden daha çekici bir pazar sağlamak için hükümet ekmeğe ölçüsüz zamları onaylayacaktır. Böylece üretici hakkını alamadığı halde emekçi halkın başlıca besini de pahalılaşacaktır.

Bir opera vardır. Adı: "Bütün kadınlar böyle yaparlar." Değiştirerek şöyle belirleyelim: "Bütün kapitalist iktidarlar böyle yaparlar."

TÜRK- İŞ GENEL SEKRETERİ

Şide, "Toplumsal anlaşma kadük olmuştur" dedi

ANKARA (ANKA)

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri Sadık Şide, "Geçen yıl boyunca vurgulanan toplumsal anlaşma kadük olmuştur" dedi.

Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şide yaptığı açıklamada, 1980 yılında müzakereleri yapılacak ve imzalanacak olan toplu iş sözleşmelerinde toplumsal anlaşma hükümlerinin artık Türk-İş'i bağlamadığını belirterek, "Toplumsal anlaşmanın yokluğu bir eksiklik olmayacaktır" dedi.

Şide açıklamasında özetle şöyle dedi:

"Bilindiği gibi yönetim kurulumuzun bir süre önce Rize'de yaptığı toplantısında geçmiş hükümet ile imzalanmış olan toplumsal anlaşmanın uygulanmasında bazı aksaklıklar olduğu belirlenerek, yeniden düzenlenmesi konusu eski hükümete bildirilmişti. Ancak geçen sure zarfında somut bir gelişme olmadı ve böylece toplumsal anlaşma kadük olmuştur. 1980 yılında toplumsal anlaşma olmadan giriyoruz. Şunu da belirtelim ki toplumsal anlaşmanın olmaması bir eksiklik olmayacaktır" dedi.

Türk-İş yönetimi iç muhalefeti uyutmaya çalışıyor.

Kars'ta baskılar giderek artıyor

KARS (Oktay TAN)

Kahramanmaraş katliamını protesto gösterilerinin yapıldığı 24 Aralık 1979'dan bu yana Kars'ta polis ve jandarma baskısının arttığı bildirildi.

Faşist katliamı protesto gösterilerinden sonra bazı temel gıda maddeleri de karaborsaya düştü. Yakacak olarak fuel-oil ve gazın bulunmadığı Kars'ta kömür karaborsada 6 ila 8 bin liradan satılıyor.

Polis protesto gösterilerine katılanve bazı olayların failleri olduğu kişileri bulmak gerekçesiyle mahallelere baskın düzenleyerek arama yaptı. Güvenlik kuvvetleri Çöl ve İstasyon Mahallelerinde yaptıkları aramalar sonunda çok sayıda kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar arasında küçük yaşta çocukların da bulunduğu bildirildi.

Güvenlik kuvvetlerinin CHP'li Belediye Encümen Üyesi Ahmet Torman'ın evini basarak oğlunu gözaltına almak istemesine mahalle halkı engel oldu.

Polis tarafından gözaltına alınanlara küfür edildiği ve polisin arama yaptığı evlerde tahribata yol açtığı öğrenildi. Gözaltına alındıktan sonra polisçe dövülen bazı kişiler 15 günlük "göreve gidemez". raporu aldılar ve bu raporları savcılığa ilettiler.

●

ALAÇAM'DA FAŞİST TERÖR ESTİRİLMEYE ÇALIŞILIYOR

Alaçam -SAMSUN (Haydar ANAKÖK)

Alaçam ilçesinde geçtiğimiz günlerde meydana gelen olaylar nedeniyle Samsun'dan getirilen toplum polislerinin sokaktaki sıradan yurttaşlara ve özellikle devrimcilere rastgele saldırdığı belirtildi. 5 devrimci tutuklandı. Faşistlerin kentte terör yaratmaya çalıştığı bildirildi.

Öte yandan silahlı saldırı sonucu öldürüldüğü bildirilen Dursun Ali Kurt'un ağır yaralı olduğu öğrenildi.

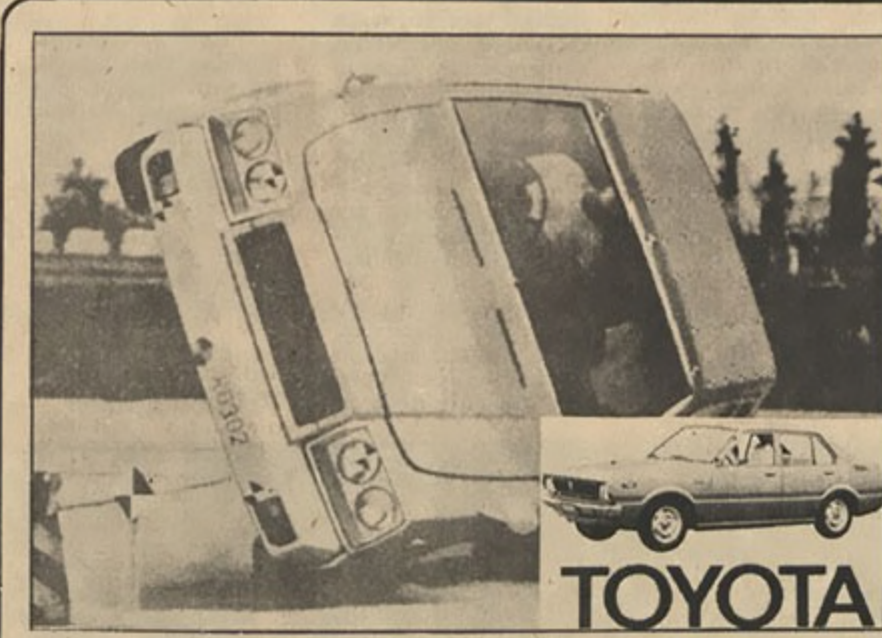
●

RİZE'NİN PAZAR İLÇESİ HALK EVİ KAPATILDI.

PAZAR (RİZE) (Metin POSTA)

Rize'nin Pazar ilçesi Halkevi'nin kaymakamlıkça süresiz kapatıldığı bildirildi.

Kapatma kararı üzerine bir açıklama yapan Pazar Halkevi Başkanı "Soruyorum, Halkevi niçin kapatıldı? Demir mi stok ettik? Şeker mi? Karaborsa mı yaptık? Bunları yapanların bile dükkanları açıktır. Biz kapatılsakta bozuk düzene karşı mücadelemizi sürdüreceğiz" dedi.

Japon otomotiv sanayii, Batı piyasasını ele geçiriyor

BATILI SANAYİ ÜLKELERİ ARASINDAKİ PAZAR KAVGALARI SERTLEŞİYOR.

ANKARA (HİKMET BİLA)

Sanayileşmiş batılı ülkeler arasındaki rekabet büyük boyutlara ulaştı. Hammadde kıtlığı ve daralan pazar alanları, Batı Avrupa Birleşik Amerika ve Japonya arasındaki çıkar çelişkilerine yeni boyutlar kazandırıyor. Ekonomik gözlemciler özellikle 1970'lerin başlarından itibaren Japonyanın etkinliğinin artmasına dikkati çekerek bu ülke ile Amerika arasında "Kıyasıya bir ekonomik savaşın hüküm sürdüğünü" ifade ediyorlar.

Açıklanan son rakamlara göre, Japon Otomotiv Sanayii, İngiltere, Fransa ,Birleşik Amerika gibi ülkelerde piyasanın yüzde 10'undan fazlasını ele geçirmeyi başardı. Bunun üzerine sözkonusu ülkelerde, ithalat için yeni limitler belirleme çalışmalarına başlandığı haber veriliyor.

Buna karşılık Japon yetkilileri kendi ürünlerine talebin hızla arttığını ve 1980 yılı için kapasite ve üretimi arttırmayı planladıklarını açıkladılar. Japon sanayicileri, 1979 yılında 8 milyon birim olan otomotiv sanayii üretiminin bu yıl 10 milyon birime çıkarılacağını bildirdiler.

Japon otomobillerinin özellikle Birleşik Amerika'da hızla artan bir talebe konu olduğu ve bunun sonucu olarak Japonya'nın bu ülkeye ihracatının hızla arttığı bildiriliyor. Artan talepte ,Birleşik Amerika'da yakıt sıkıntısının, küçük tip otomobillere yönelimin artmasının önemli rol oynadığı ifade ediliyor.

Otomotiv sanayıı ürünlerinin yanısıra, Japonlar, gemicilik, elektronik sanayii, çelik sanayii alanlarında da Batı Avrupa ve Birleşik Amerika için büyük bir tehdit haline gelmeye başladı. Japonya'nın rekabet üstünlüğünün artması karşısında diğer batılı ülkeler, Japon ürünleri ithalatı için çeşitli düzeylerde sınırlar belirlemeye ve ihracatını kısması için Japonya'ya baskı yapmaya başladılar. Batılı sanayiciler, kendi ürünlerinin Japon, radyo, televizyon ve müzik aletlerine karşı rekabet şansını büyük ölçüde yitirdiğini belirtiyorlar.

Gemerek Tuğ-San fabrikasında üretim tamamen durdu

SİVAS (ANKA)

Gemerek ve çevresinin en büyük sanayi kuruluşu olan Tuğ-San Tuğla Fabrikasında üretimdurdu. Bir ay önce fuel-oil yokluğundan üretime ara vermek zorunda kalan fabrikada hala üretime geçilemedi.

Fabrika yetkilileri duruma ilişkin olarak verdikleri bilgide, bir ay önce fuel-oil yokluğundan üretimin durduğunu belirttiler. Fuel-oil'ın gelmesinin beklendiğini bildiren yetkililer, yeterli fuel-oil bulunursa yeniden üretime geçileceğini de eklediler.

Bu arada, bir ay önce fabrika üretimi durdurunca ücretsiz izine çıkan işçiler, durumun yönetimden çok kendilerini etkilediğini ve zorunlu ücretsiz izinlerinin uzaması halinde çok güç durumda kalacaklarını öne sürdüler.

GÜNÜN GÖZLEMİ

Güllük Gülistanlık

Turhan TEMUÇİN

Şu 1980 in ilk günlerinde Türkiye güllük-gülistanlık! Nereye baksanız, neyi görseniz içiniz açılıyor!

– Verin bana Türkiye'yi beş ayda düzeltivereyim, diyenler gerçekten haklı çıktı. İki aya kalmadan Türkiye dümdüz oldu evvel Allah!

Geçen yılın bu günlerinde Türkiye'de benzin kuyrukları, gaz kuyrukları, mazot kuyrukları vardı. Ama hiç bir araba yakıtsız kalmıyordu, ama hiç bir konut ısısız kalmamıştı. Şimdilerde konutlardan, arabalardan vaz geçtik hastaneler çalışmıyor, fabrikalar, işyerleri kapanıyor, terminaller yakıt bekleyen otobüslerle dolup dolup taşıyor.

Ördek avında gümeye girmiş avcı gibi çorap çorap üstüne, kazak kazak üstüne takıştırıp evde öyle oturabiliyoruz.

Geçen yılın bu aylarında anarşi durmamıştı. Can almakta devam ediyordu. Ama genel kanı oydu ki, yapan belasını da buluyordu. Sağ sol gözetmeksizin, kim can alırsa onunda canına okunmak için elden gelen yapılıyordu. Katiller tek tek yakalanıyor, katillerin, eşkiyanın ardındaki güçlere el uzatılıyordu.

İki aydır kimler hayın tuzaklara düşürülerek öldürülmedi ki? Koca Tütengil Hoca, koca Doğanay Hoca tüy gibi uçup gittiler. Katillerinin tutulmasından tümden vaz geçtik, hiç değilse cenazelerinde amin diyebilmek için avuçlarını açanlar, yakınları, arkadaşları, dostları tutuklanmasalardı.

Geçen yıl okullar, okuldu okul! Eşkiya okullara el uzatamıyor, okulların önünden bile geçemiyordu. Bunu yadsıyacak, buna hayır diyecek gören bir göz, duyan bir kulak var mı?

Okullar tek tek düşüyor. Tek tek okullar işgal ediliyor. Eşkiyalar okulların önünde handiyse bando mızıka ile kelle alacaklar.

Hüseyin Karakaş namlı delikanlı geçen yılın son haftasında öldürüldü. Hacettepe Tıp Fakültesinde eylam yapıyor diye alıp götürülen Hüseyin'in akşama cenazesi getirilip soğuk morg taşları üzerine bırakılıverdi:

Bir garip öldü diyeler
Üç gün sonra duyalar

desek yeri midir? Arkadaşları, ailesi üç gün sonra öldüğünü duydular ve o garip namına defin ruhsatı düzenleyenler şöyle yazdılar o son yolculuk namesine: Beyindeki kanamanın üç gün önce meydana gelmiş olduğunu ve bunun bir damar hastalığından olabileceğini belirtir, defnine mani bir hali olmadığını beyan ederiz.

Vay anasını be! Üç gün önce civan gibi çocuk beyin kanaması geçiriyor ve o haliyle de kalkıp eyleme katılıyor, sonra -polis onu alıp götürüyor ve ecel bu ya düşüp karakolda ölüveriyor. Böyle diyor Prof. Dr. İbrahim Tunalı, Uzman Doktor Cahit Zentürk ve Uzman Doktor Özer Kendi. Biz de doktoruz diye geçiniyoruz ha! Doktor olsaydık zaten yazarmıydık sanki?

Bu işler olmuyordu bu işler, geçen yılın bu aylarında.

Şimdi ülke güllük – Gülistanlık.

Sevgili Apti İpekçi'nin katili, Apti İpekçi'nin sevgili katili içerde fazla kalıp sıkıldı diye onu Noel yortusuna gönderdik, dört kilitli kapıyı raprap geçerek ve selametleyerek.

Ama 13–14 yaşlarında çocuklarımız ya bir slogan attı, ya da toplumsal bir olay içinden çıkamadıkları için emniyet müdürlüğünün spor salonunda kültür fizik yapıyorlar, soğuktan donmasınlar diye.

Maktüller derdest, katiller serbest!

Ve sonra "Devlet dairelerini dolduran militanlar" edebiyatı ile kış ortasında anayı babadan, karıyı kocadan ayıran sürgünler. Devlet daireleri kurtarılıyor, ama devlet elden gidiyor. Salt düşünceleri yüzünden ölüm tuzaklarına gönderilen devlet memurları, ölüm kustukları için arkaları sıvazlanan silahlı eşkiya.

Şu 1980 in ilk haftasında manzarai Umumiye böyle Türkiye'de.

Yani işler tıkırında, yani Türkiye Güllük–Gülistanlık.

Dar gelirli gönlünce alışveriş yapamıyor

Mahmutpaşa'da 150 liraya satılan giysi Osmanbey'de 1000 liradan başlıyor

Gün geçtikçe paramızın değeri düşer, temel gereksinimlerin fiyatları inanılmaz bir hızla yükselirken, yurttaşların nerelerden, hangi fiyatlarla, neleri aldıklarını gözlemek istedik.

Elbette dar gelirli yurttaşlarla, "para sıkıntısı nedir bilmeyenlerin" gereksinimleri ve alışverişleri birbirinden oldukça farklı. "Aşağıdakilerin" bir kaç yılda harcayacakları parayı genellikle bir kaç günde sarfediyor "yukardakiler".

Dar gelirlilerin alışverişlerini yaptıkları Mahmutpaşa'da "Ne alırsan 150 liraya" giyecek eşyaları bulunabilirken, Şişli, Osmanbey'de fiyatlar 1000 liradan başlıyor.

Mahmutpaşa'dan başladık gezintimize sokaklara dizilmiş tezgâhların başındaki satıcılar, elindeki azıcık parayla ne alacağını bir türlü kestiremeyen vatandaşları cezbetmek için hayli ilginç bir şekilde mallarının reklamını yapıyorlar.

En fazla ilgi gören, ve satış yapanlar "Ne alırsan.. liraya" olanlar. Bunlardan birine yaklaşıyoruz. Çatlak bir sesle renk renk giysileri havalara atarak bağırıyor" Ne alırsan 150 burda.. Haydi gel. Yavrunu sevindir. Anani babanı sevindir."

Satıcının başına toplanan kalabalıktan bir yaşlı teyzeye soruyoruz" kaç lirayla çıkıyorsun alışverişe, neler alıyorsun. Gereksinimlerini gönlünce alabiliyor musun?

"Gönlünce de ne demek. Halimiz acıklı yavrum. Biz evde 8 nüfusuz.. Torunlarım da var. Eve giren parayla çıplak gezmemek, aç kalmamak için uğraşıyoruz. Biz neyse ne de, küçük çocuklar için üzülüyoruz. Giydiremiyoruz. Birbirlerinin eskilerini giyiniyorlar" Gelini karışıyor söze. "Bazen yıllarca yeni bir şey alamıyoruz. Ben ev işlerinde çalışırım. Yanında çalıştığım hanımlar eski elbiselerini veriyorlar. Canımızın istediği şeyi almak imkansız. Fakir olunca insan, canı bir şey istememeli."

Ve tezgahtaki karmakarış giyecek yığınını didiklemeye devam ediyorlar.

Biraz da yiyecek maddelerinin satıldığı çarşıları görelim diyoruz. Tek tük insanlar şarküterilere giriyorlar. Büyük çoğunluğu da kararsızlıkla vitrinlerin önünde durup bakıyor.

Giriyoruz büyük dükkanlardan birine. Bir kaç kişi alışveriş ediyor. Genellikle dar gelirli insanlar geliyor buralara. Gelenler iyice inceledikten sonra kahvaltılıklar, yağlar veya etlerden 250 gram alıp uzaklaşıyorlar.

"Ne kadar zamanda bir alışverişe çıkarsın amca? Maaşının ne kadarını ayırıyorsun yiyeceğe? "

"Ben emekliyim evladım. Aslında ayda bir çıkarım büyük alışverişe zaten maaşın hemen hemen tamamı yiyeceğe gidiyor. Geriye birşey kalmıyor. EEE aç da durulmuyor."

Gene dükkandaki bir başka yurttaşa da aynı soruyu yöneltiyoruz.

"Biz artık et, meyve bol sebze peynir ve diğer kahvaltılıkları pek yiyemiyoruz. Eskiden gene biraz eve girerdi. Şimdi bakıyorum. Biraz et almaya kalksam başka şeyler alamıyacağım. En iyisi diyorum makarnaya pilava, çorbaya, dayanmak. Başka türlü altından kalkamayız geçim sıkıntısının."

Satıcılar da memnun değil işlerden" Kimse yiyeceğe fazla para harcamıyor kardeşim. Aldıkları hep makarna, bulgur mercimek gibi kuru erzak. Kırk yılda bir gelip 100 gram 250 gram peynir veya et veya tereyağ yada sucuk alıyor hepsinden bol bol, biz de nafakamızı çıkartıyoruz"

Osmanbey'de 18 bin liraya bir giysi alınırken Mahmutpaşa'da fiyatlar 150 liradan başlıyor.

NİKARAGUA DOSYASI 3
DIŞ HABERLER SERVİSİ

Nikaragua'da Halk İktidarı Savunma Komitelerine dayanıyor

Sandinistlerin zaferini simgeleyen bir karikatür.

Sandinistaların zaferini sağlayan güçlerden biri olan Sivil Savunma Komiteleri yerlerini Sandinista Savunma Komitelerine bıraktılar. SSK'ların örgütlenmesi FSLN yönetimi için iktidar sorunu anlamına geliyor. "SSK'ları örgütlerken, Halk iktidarını örgütlüyoruz" diyorlar. Bu komiteler "devrimin gözü ve kulağıdır", kılık değiştirmiş düşmanlara karşı devrimin savunulmasını, sağlamlaştırılmasını amaçlamaktadırlar. Devrimin kazanımlarını pekiştirmek, halk iktidarını kurmak için SSK'ları ve başka kitle örigütlerini sağlamlaştırmak gerekmekte. Öyleyse herkes işyerinde, öğrenim kurumunda, mahallesinde örgütlenmelidir. SSK'lar ev topluluklarına, sokaklara göre, ya da mahalle içinde ailelerin dağılışına göre örgütlenirler. Her SSK kendi temsilcisini seçmelidir; bunu yaparken kendisine ölçüt olarak, topluluğun çalışmasına katılma isteği ve dürüstlüğü kabul etmelidir. Bundan başka, her komite Sağlık, Propaganda, Kültür, Spor, Ortak Çalışma, vb. komisyonları da seçecektir. Eğer mahalle ya da bucaktakı SSK'ların sayısı 15'ten azsa, her komitenim temsilcileri mahalle ya da bucak Komitesini oluşturacaklardır. Eğer SSK'ların sayısı 15'i geçiyorsa, mahalle üç bölgeye ayrılmalıdır. Böylece üç ayrı konsey olacaktır. SSK Konseyleri temsilcileri mahalle ya da bucak Komitesini oluşturacaklardır. Bu Komite ise bir mahalle ya da bucağın ülke çapındaki temsilcisi niteliğine sahiptir. Başka deyişle, kitle ile bakanlıklar arasındaki ilişkiyi sağlayan örgütler bunlardır. FSLN yönetimine doğrudan biçimde bağlıdırlar. Sandinist mahalle ya da bucak komitesi haftada bir kez toplanır. Komite toplantısından bir gün sonra da SSK Konseyi toplantısı yapılır. SSK Konseyi ise haftada en az bir kez toplanmalıdır. Tomas Borge şöyle diyor: "Bizim komitelerimiz daha çok idari örgütlerdir, görevleri mahalle sakinlerinin siyasal yönelişini oluşturmaktır". SSK'lar Nikaragua'nın gündelik yaşantısında vazgeçilmez bir yere sahip bulunuyorlar; okuma-yazma, aşılama kampanyalarına varıncaya kadar herşeye katılıyorlar.

SSK'ların gelişmesine bağlı olarak FSLN sendikal hareketi, kadın ve gençlik örgütlerinin kurulmasını teşvik etmeye başladı. Öte yandan bir "öncü parti"nin yaratılmasını da gündeme getirmiş bulunuyor. Ne olursa olsun, pek çok yeni sendika kuruldu. Bunların çoğu hiç geçikmeksizin Sandinista Emekçiler Federasyonu, Sendikal Eylem ve Birlik Merkezini, Ulusal Emek Federasyonunu, Sandinista Emekçiler Federasyonuna girmeye itiyor. Kırlardaysa Sandinistlerin yönettiği Köylüler Birliği köylüleri örgütlemeyi sürdürüyor. Küçük ve orta ölçekli kahve üreticilerinin ülke çapında bir birlik içinde örgütlenmelerine yönelen Toprak Reformu bakanı Jaime Wheelock büyük mülk sahipleri tarafından kahve üreticilerini bölmeyi istemekle suçlanıyordu. Bir cephedeki durum buydu işte.

BURJUVAZİ DE ÖRGÜTLENİYOR

7 Eylül'de Managua'da düzenlenen bir basın toplantısında, Sosyal-Demokrat Sandinist Parti'nin(SDSP) kurulduğu açıklanır. SDSP yönetiminde Somoza'ya karşı olan en önemli kapitalist siyasal örgütlerden eski Muhafazakar Parti üyeleri yer almakta. Partinin adındaki "Sandinist" terimi ise tümüylegerçek dışı bir ilişkiyi dile getiriyor; SDSP'nin FSLN ile hiçbir ilişkisi yok. Ama benimsediği temel sloganında, "Sandinizm" ile muhtemel ilişkisinin nasıl belirlenebileceğini gösteriyor: "Sandinizme evet, Komünizme Hayır!" SDSP'nin kendisine Sandinist yakıştırmasında bulunmasına FSLN açıkça, sertçe karşı çıktı. Komutan Carlos Nunez 9 Eylül'de Massaya'da şöyle diyordu: "Halkın kurtuluşu için ne siyasal ne de askeri bakımdan önemli hiçbir şey yapmamış kişilerin şimdi kendilerini "Sandinist" olarak adlandırmalarına ya da Sandinizmin içeriğini tahrif etmelerine izin veremeyiz"

SDSP ise FSLN'nin mücadele içinde ve mücadele yoluyla haklı olarak elde ettiği yetkiyi kabul etmez gözüküyor: "Sosyal-demokrat ilkelerimiz adına, tek bir partinin, tek bir işçi federasyonunun yaratılmasına ya da ordunun ulusal kurtuluşa katılımı ne denli önemli olursa olsun, *tek bir siyasal kurumun* (Yani FSLN'nin - abç) hizmetine yönelik her türlü totalitarizm düşüncesini reddediyoruz". SDSP'nin kuruluşunun kamuoyuna açıklandığı basın toplantısında parti programını okuyan genel sekreter Wilfredo Montalvan sözlerini "Sandinizme evet, Komünizme hayır" diye bitirince, toplantıyı izleyen çok sayıda gazeteci buna şiddetle karşı çıktılar. Sonunda, SDSP siyasal sekreteri Luis Rivas Leica Partisinin bu sloganı terk ettiğini söylemek zorunda kaldı Ama bu, SDSP'nin antikomünist tavrını değiştirdiği anlamına gelmez.

Somoza'nın devrilişinden sonra da burjuvazi kendi patron örgütlerinde örgütlenip baskı gücü rolünü oynamaya, ideolojik alanın önemli bir bölümünü elinde bulundurmaya devam ediyor. Radyo ve televizyon büyük ölçüde FSLN'nin elinde bulunuyorsa da, J.Chamorro nun *La Prensa'sı* burjuva muhalefetin odağı olma durumunu sürdürüyor. *La Prensa'nın* tirajı FSLN'nin günlük gazetesi *Barricada'nın* üç katına ulaşmakta.

Klise ise daha ayaklanma sırasında bölünmüştü. Papaz ve din adamlarının çoğunluğu ayaklanmadan yana bir tavır almışlardı, hatta içlerinden gerillaya katılanlar da oldu. Doğrudan katılmayanlarsa, hiç olmazsa gerilla savaşçılarını sakladılar, bakımlarını üstlendiler, vb. Şimdi de iki bakanlığın yönetimi din adamlarında, yani iki din adamı yeni kabinede Bakan durumunda bulunuyor: Dışişleri Bakanı ile Kültür Bakanı.

Somoza'nın yönetim aygıtından geriye kalanlar, kamu hizmetlerindeki ve bakanlıklardaki memurlar ile küçük kadrolar yalnızca. Bunun yanında, yeni idari aygıt içinde Somoza'ya karşı mücadele etmiş olan "sağlıklı burjuvazi'nin kimi ögeleri de yeralmakta. Örneğin genç sanayicilerden Alfonso Robelo bunlardan biridir. A.Robelo 1978 Şubat ayındaki patronlar grevinin örgütleyicisi ve ABD'nin güvendiği bir kişidir. Hükümet üyesiS.Ramirez ile arasında kişisel bir dostluk bulunmaktadır. böylece hem ABD'nin hem de Nikaragua burjuvazisinin kaygılarını gidermektedir. Hükümet içinde maliye ve iktisat konularını denetlemekte olan Robelo'nun dostu Ramirez ise bir öğretim üyesidir. 1977'de Onikiler Grubunun kurucuları arasında yer almıştı. Onikiler Grubu ise siyasal geçmişi olmayan, değişik ideolojik kökenlerden gelen saygın kişilerden oluşuyordu, FSLN'nin "Üçüncüler" eğiliminin sözcüsü halini alıp önemli bir rol oynamışlardı. Yönetimi oluşturan beş kişilik kurulun eğitim, kültür ve dışişleri sorunlarıyla ilgilenmektedir. Ulusal yeniden kuruluş Hükümetinin geriye kalan üç üyesi ise şunlardır: Moises Hassan, Daniel Ortega ve 1978'de öldürülen Chamorro'nun dul eşi Violeta de Chamorro. Genç bir mühendis olan M.Hassan diktatörlüğün son aylarında Sandinist halk hareketini örgütlemişti. D.Ortega ise yönetimdeki tek askerdir. FSLN Ulusal yönetimindeki dokuz kişiden biri olan D.Ortega, kardeşi ordu başkomutanı Humberto ve Meksika kökenli Victor Tirado ile birlikte Ulusal yönetim içinde "Üçüncüler" eğilimini temsil etmektedir. FSLN'nin öteki iki eğilimi, yani uzun süreli halk savaşı ve Proleter Eğilim ise Ulusal yönetim içinde sırasıyla Tomas Borge ile Jaime Wheelock tarafından demsil ediliyor. Uzun süreli Halk Savaşı eğilimi FSLN'yi doğuran eğilim olarak bilinir, kadroları, siyasal deneyi elinde bulunduran eğilimdir bu. Söylenenlere göre kırlardaki çalışmayı nerdeyse tümüyle üstlenmiş durumdadır; Proleter eğilim kentlerdeki çalışmayı yüklenmiştir, "Üçüncüler"e ise "dış" cephe ve burjuvaziyle görüşmelerde bulunmak işi kalmıştır "Üçüncüler" en yeni eğilimdirler, ama yaptıkları tahlilin, saptadıkları stratejinin yerindeliği sonunda geniş kitlelerin katılımı sağlanmıştı.

Büyük acılarla kazanılan bir zafer: Somoza güçlerince öldürülen bir savaşçı taşınırken.

YARIN: NİKARAGUA'DA ZORLU GÜNLER SİYASAL DEVRİMDEN SOSYAL DEVRİME GEÇİŞ

Veteriner ve ziraat mühendisleri kendi alanları dışında çalışıyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Türk Ziraat Mühendisleri Birliği Merkez Yönetim Kurulu Başkanı Rıza Rençberoğlu, "Mevcut veteriner hekimlerin yüzde 45'i , Ziraat Mühendisi ve zooteknistlerin ise yüzde 50'si kendi sahaları dışında çalışmaktadır. Bu yanlış istihdam politikası derhal değiştirilmelidir" dedi.

Birlik istişare toplantısı sonunda "Türkiye hayvancılığının sorunları ve çözüm yolları"na ilişkin olarak dün bir açıklama yapan Rençberoğlu, hayvancılığa, yeni planda gereken önemin verilmediğini öne sürdü, ve özetle şunları söyledi.

"Devlet, üretilen kırmızı etin yüzde 17'sine, sütün yüzde 2'sine, yapağının yüzde 3'üne fiyat ve işlem yönünden müdahale edebilmektedir.Parazitler hastalıklardan yılda 30 milyar lira civarında bir zarar,hayvansal ürünlerin maliyetini o olumsuz yönde etkilemektedir.

Sınır kaçakçılığı konusunda çok acil terbirler alınmalı, milyarlarca dolarlık hayvansal ürünün dışarıya çıkarılması, dolayısıyla, diğer kaçakçılık kollarına lüzümlu para finansmanı önlenmelidir.

Türk-ABD Savunma anlaşması gelecek hafta imzalanacak

ANKARA

Türkiye ile ABD arasındaki savunma işbirliğinin, yeni koşullarını belirlemek amacıyla yaklaşık bir yıldır sürdürülen görüşmelerin son safhaya geldiği ve anlaşmanın gelecek hafta parafe edilmesinin beklendiği öğrenildi.

Bu konuda edinilen bilgiye göre, Türkiye ABD savunma işbirliğinin yeni koşullarını belirlemek amacıyla şimdiye kadar yapılan görüşmelerde esas anlaşmazlık noktası olarak ortaya çıkan Türkiye'nin 5 yıl süreyle gereksinme duyduğu askeri yardımın ne şekilde karşılanacağı konusunda bir formül oluşturuldu.

Oluşturulan yeni formüle göre, Türkiye'nin gereksinme duyduğu askeri araç ve gereçler,bundan böyle iki hükümet yetkililerinden oluşturulacak bir ortak komite tarafından günlük gözden geçirmeye tabi tutulacaktır. Bu komite Türkiye'nin askeri araç ve gereç gereksinimini karşılamak için sürekli görüş alışverişinde bulunacak ve gereksinmelerin süratle ve en iyi şekilde karşılanması için öneriler hazırlayarak ABD hükümetine sunulacağı belirtildi.

Öte yandan,şimdiye kadar yapılan görüşmelerde ortaya çıkan 'anlaşmanın yürürlük süresi ve feshedilmesinde uygulanacak süre gibi pürüzler konusunda da görüş birliği sağlandı.

Gümrük ve Tekel Bakanlığı bütçesi komisyonda görüşülmeye başlandı

ANKARA (AA)

TBMM Bütçe Karma Komisyonu'nda konuşan Tabii Senatör Kamil Karavelioğlu, Gümrük ve Tekel Bakanlığı'nın kaldırılması, Tekel Genel Müdürlüğü ile ÇAY--KUR'un herhangi bir bakanlığa, Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün ise Maliye Bakanlığı'na bağlanmasının daha yararlı olacağını söylemiştir. AP Ordu Milletvekili Bilal Taranoğlu ise,yabancı sigaraların Türkiye'ye girişinin önlenmediğini bildirmiş ve bu sigaraların Tekel tarafından ithal edilerek satılmasını önermiştir.

TBMM Bütçe Karma Komisyonu'nda Gümrük ve Tekel Bakanlığı bütçesi üzerinde görüşlerini açıklayan Tabii Senatör Kamil Karavelioğlu, Demirel'in hükümeti kurarken, İşletmeler Bakanlığı'nı kaldırmasını yadırgadığını bildirmiş ve "İşletmeler Bakanlığı kaldırılacağına Gümrük ve Tekel Bakanlığı kaldırılsa daha iyi olurdu" demiştir.

Karavelioğlu, bakanlığın bünyesinde bulunan ÇAY—KUR ve Tekel Genel Müdürlüklerinin herhangi bir bakanlığa, Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün ise Maliye Bakanlığına bağlanmasını istemiş ve daha sonra şöyle konuşmuştur:

Kaçakçılıkla mücadele eden bakanlığın bünyesi mutlaka gözden geçirilmelidir. Zaten bakanlık kaçakçılarla mücadele vasfını kaybetmiştir. Gümrükler Genel Müdürlüğü Maliye Bakanlığı'na bağlanırsa, belki bu mücadele tam olarak sağlanabilir."

BAYRAKTAR'IN SÖZLERİ

AP Bolu Milletvekili Müfit Bayraktar ise, ' "Türkiye Cumhuriyeti'nin kaderi ve CHP'nin alın yazısı Tuncay Mataracı'nın bakan olmasıdır. Tuncay Mataracı'nın bakan olmasından sonra kaçakçılık artmış, her türlü şaibe ayyuka çıkmıştır. Para ile adam tayini yapılmıştır" görüşünü savunmuştur.

Bayraktar, "Kaçakçıların istedikleri yerlere istedikleri adamlarını tayin ettirdiklerini, Ecevit hükümeti döneminde 2 milyar dolarlık ithalat yapılabildiğinin açıklanmasına karşın, aslında görülmeyen yollardan 6 milyar dolarlık ithalat yapıldığını" ileri sürmüştür.

Afganistan: Sorunlarla karşı karşıya bir ülke

Daha önce Afganistanı ziyaret etmiş olan Ayşegül Dora Güney'in izlenimleri.

Afganistan'da halk yaygın biçimde, ilkel yöntemlerle silah yapıyor.

Ayşegül Dora GÜNEY

Orta Asyanın en geri kalmış ülkelerinden biri olan Afganistanda son bir hafta içinde meydana gelen olaylar dünya politikasının üst yapısı üzerine büyük etkiler yaptı. ABD ve Sovyetler Birliği arasında son yıllarda gidip gelen barış güvercinleri İran olaylarının ardından Afganistan sorunu ile birlikte yetiştiricileri tarafından güvercinliklerine geri çekildiler.

Teraki tarafından gerçekleştirilen darbeden, o günlerde en çok rahatsız olan İran Şahı Pehlevi olmuştu. Şah Kuzey Doğu komşusunun Devlet Başkanının başına gelenlerin bir gün de kendi başına gelebileceğini seziyordu besbelli. İran Ordularının baş komutanı olarak çizmelerini ayağına geçirip hemen Afganistan yollarına düşmeyi kararlaştırdı. Davut Han'ın adamlarına yardım etmeli, haddini bilmez darbeci askerlere 'dünyanın kaç bucak olduğunu" göstermeliydi. Üstelik efendisi ABD'nin ondan istediği de buydu, Ancak tam yol hazırlıklarına başlandığı sırada kendi ülkesinde petrol işçileri tarafından başlatılan grev, genel greve dönüştü. Gösteriler başladı ve sürekli hızlandı. Ve böylece o sırada ilk olarak Sovyetler Birliği tarafından tanınan yeni adıyla "Afganistan Demokratik Cumhuriyeti, Şahın gazabından kurtularak ilk demokratik deneyimine girdi.

Türkiye'nin yüz ölçümüne yakın toprakları olan ülkede (650 bin km kare) üzerinde 20 milyon kişinin yaşadığı sanılmaktadır. (Bu güne kadar resmi hiç bir sayım yapılmadığı için kesin rakkam bilinmemektedir.) Afganistan bir yokluklar ülkesidir. 1972 yılında meydana gelen ve 100 binden fazla kişinin ölümüne neden olan açlık salgını dünyayı çok fazla ilgilendirmemişti. Asyanın çorak bozkırlarında bulurlarsa saç ekmeği ve pilav yiyerek yaşayan milyonlarca insan vardı oysa ki.. Ve o yıl kuraklık olunca buğday ve pirinç de yetişmeyince 100 bin kişi dünyanın gözü önünde ölüp gitti. Amerikan ve Avrupa basını olayı pek fazla üstelemedi. Kızılay, Kızılhaç gibi yardım örgütleri bir kaç çuval yiyecek yolladı, ama açlık olgusu temelde giderilemedi.

Çöllerin, dağların ve kurak bozkırların arasında tarıma elverişli topraklar %10 u bile bulmuyor. Bu topraklar da aşiret düzeni içinde zaten kabile reislerinin elinde bulunuyor.

Köyler, dağlar, akarsular hatta kasabalar bile kabile reislerinin tapulu malıydı. Buralarda yaşayan halk da öyle... Bu reisler devletin bütünü üzerine hak sahibiydiler. Halk bozkırlarda yetişen bakımsız buğday tanelerinden farksızdı onlar için. Alınır satılır bir maldı. Köylünün parası olması da gerekmezdi. Sahip' köylülere yetecek kadar yiyecek verir, üstü başlarını çıplak kalınmayacak kadar düzer, gerisini de kendine ayırırdı. Feodal yapının Orta Asya daki en önemli temsilcilerinden biriydi Afganistan, 1979 yılında Afganistan'da adam başına düşen yıllık gelir 100 dolardı (5000 TL)

İran'a yaptığım gezilerden birinde Afganistan'a kadar uzanmak istemiştim. İran'ın yarı aç yarı tok insanları bile şaşmıştı bu isteğime. Afganistanda görülecek ne vardı ki.. Milyonlarca aç sefil insan, ve ülkenin bir başından öbürüne uzanan kuru, kupkuru bozkırlar. Türkiye'den İran'a gittiğinde insanın içi burkulur. Varlık içinde yokluk çekmiştir İran halkı yıllarca. Oysa Afganistanda olay farklı idi. Açlık, işsizlik, konutsuzluk, zulüm bildiğimiz ve düşünebileceğimiz tüm boyutları aşmıştı. Fukaralığın tarifi yoktu Afganistan'da.

Üç binyıllık bir tarihi olan ülkenin düzeni hala feodal yapı içinde değerlendiriliyordu. "Sahip'lerin boyunduruğunda yaşayan çeşitli ırklara mensup Afganistan halkı olup bitenleri hiçbir zaman fark edememişti. Sayısı bile kesin belli olmayan Afgan halkının ancak %10'u okuma yazma biliyordu, geri kalan %90 ise tamamen cahil bırakılmıştı. Hele hele kadınlar yaşadıklarının bile farkında değildiler. Erkek çocuklar kendi ailesinin ve ağasının canını ve düzenini korumakla yükümlüydüler. Kız çocukların yaşama hakkı olmadığı gibi mülkiyet hakkı da yoktu. Ülkenin dağlık yörelerinde yaşayan kadınlar kocasından dayak yemiş, ya da bir hata yapmış ise bir köşeye çekilip elbiselerini çıkartır, ve kendi kendini zincirle döver, bir yandan da sezsizce ağlardı.

Teraki hükümetine kadar ülkede ne anayasa hazırlanmış ne toprak reformu yapılmış, ne basın, ne düşünce özgürlüğü verilmişti. Parlamento gerekmediği için hiç bir zaman seçim de yapılmamıştı. 1973 yılından buyana adı Cumhuriyetti. Ama sadece adı... Haybattaki kömür ve Hindikuş'daki demir madenleri yıllardır kapatılmıştı. Okuma yazma bilen olmadığı için devlet bir avuç Reis'in eline bırakılmıştı. Asiret reisleri halkı bastırmak için feodal yapı gereği Müslüman gençleri kullanıyorlardı. Kendi düzenlerini kölelerine korutup perdeyi aralatmamaya uğraşıyorlardı.

Okuma yazma oranının bu kadar düşük olduğu Afganistan'da özellikle askerlerin hemen hemen tümü Sovyetler Birliğinde eğitilmişti. Son iki yıl içinde meydana gelen askeri darbelerde Sovyetler Birliğinin etkii olmasının önemli nedenlerinden biri de buydu. Ülkedeki ağır baskıya dayanamayıp yurt dışına kaçmış olan 5000 aydın Teraki devriminden sonra ülkeye geri dönmüş devletin çeşitli kademelerinde çalışmaya başlamıştı. Yüzyıllardan beri üzerine kapkara bir çarşaf çekilen Afganistan ağır ağır uyanıyordu.

İran Belucistan'ında çarpışmaların önü alınamıyor

ZAHEDAN (Dış haberler Servisi)

İran'ın Belucistan-Seistan eyaletinde ateşkes anlaşması yapıldığı halde aralıklı çarpışmalar meydana geliyor. İran'ın Pakistan ve Afganistan sınırlarının yakınlarındaki bölgede yerleşmiş bulunan Belucilerin öteden beri merkezi otorite ile karşıtlıkları olmuştur. Beluciler İran'ın kendi ekonomik sorunlarını görmezlikten geldiğini, kültürel egilimlerini dikkate almadığını söylüyorlar. İran devriminden sonra Belucilerin merkezi hükümetle olan çelişmeleri daha da keskinleşti ve geçtiğimiz haftalarda meydana gelen sokak çatışmalarına yolaçtı. Devrim milislerinden en az oniki kişi öldürüldü, seksenden fazla kişi yaralandı.

Belucistan'daki olaylar üzerine çeşitli yorumlar getirildi. Ayetullah Humeyni'nin temsilcilerinden biri yabancı ajanların ve kışkırtıcıların olay çıkarmak üzere bölgeye geldiklerini iddia ederken, sokak çarpışmaları sırasında tüfeğini sarıklı kafasının üzerinde kaldıran Beluci militanlarından biri, Muhammed Mirza şöyle diyordu: "Bu adamlar buradan kesin olarak defedilmedikçe, kan dökülmesinin önüne geçilemiyeceğine yemin ederim. Onların burada yapacak işleri yok. Burası Belucilerin yurdû, bizi yeterince ezdiler." Muhammed Mirza'nın sözünü ettiği, İran Ulusal hükümetinin yerel temsilcileri,Vali Habib Ghariri gibileri, Belucistan'a yolanan yüzlerce genç milis ve Belucistan ile güney doğudaki Seistan'ı yönetmek üzere İran'ın çeşitli yerlerinden yollanan memurlardı.

Belucistan'da azınlığı oluşturan şii mezhebinden Seistanilerin dini lideri Ayetullah Muhammed Kafami ise Amerikalı ve komünist ajanların kışkırtıcılık yaptığını ileri sürdü. Seistanilerin sayısı 110.000 civarında ve Belucilere oranla daha zengin ve egitim görmüşler. Sayıları 550 000 olan sunni mezhebinden Belucilerin dini lideri Movlavi Abdül-Aziz Mollazade ise, devrim milislerinin Seistaniler arasındaki lumpen nitelikli kişilerden oluştuğunu ve çarpışmaları onların başlattığını ileri sürdü. Beluciler ile Seistaniler arasında eskiden beri hasımlık var.

Movlavi Abdül-Aziz "biz İran içinde özerklik istiyoruz" diyor, subayların, özellikle de vali Ghariri'nin buradan alınmasını istiyoruz. Paşdaranların (devrim muhafızları) uzaklaştırılmasını istiyoruz. Çünkü bizlere sürekli hakaret ediyorlar, kadınlarımızı rahatsız ediyorlar."

60 yaşındaki dini lider şöyle devam etti: "Eğer merkezi hükümet bizim durumumuza gerçekçi biçimde eğilmezse, daha çok çarpışmalar olur, çok kan dökülür. Bundan kesinlikle emin olunuz."

Belucistan'da ateş kes sağlanmasından sonra, bu hafta başında çarpışmalar yeniden başladı. Üç devrim muhafızı öldürüldü. Beluci ve Seistan aşiretleri arasında çıkan çarpışmalarda ise en az 20 kişinin öldürüldüğü bildirildi.

Greve giden çelik işçileri

İngiltere'de 150.000 çelik işçisi greve gitti

LONDRA (A.A)

İngiltere'de 150.000 Çelik işçisinin dün greve başladıkları bildirildi.

İngiliz Ekonomisine ağır bir darbe indirecek olan grev için taraflar arasında sürdürülen görüşmeler başarısızlıkla sonuçlandı. İşverenin öngördüğü %6'lık ücret artışını kabul etmeyen çelik işçileri, dün greve gitmeye karar verdiler.

Çelik İşçileri Sendikası Bill Sirs, greve ilişkin bir açıklama yaparak, "grevin ve alınan kararın kaldırılmasının düşünülemiyeceğini" belirtti. Sirs açıklamasında ayrıca, "Enflasyon oranının %17 olduğu günümüzde %6'lık ücret artışına "evet" dememiz mümkün değildir." dedi.

İşveren çevreleri ise daha fazla zam vermeyeceklerini kesinlikle açıkladılar.

Dünya çelik bunalımına paralel olarak, İngiltere çelik sanayisinin uzun süredir ağır bir bunalım içinde olduğu şu günlerde, çelik işçilerinin grevinin İngiliz Ekonomisini büyük ölçüde etkileyeceği savunuldu. İngiltere çelik sanayisi günde 2.2 milyon dolar zarar etmektedir. Buna paralel olarak İngiliz Hükümetinin 52.000 çelik işçisinin işine son vermeyi planladığı bilinmektedir.

Salvador'da hükümet bunalımı derinleşiyor

SAN SALVADOR (A.A)

San Salvador'da hükümet içinde çıkan görüş ayrılıkları derinleşiyor. Hükümetin giderek sağa kaymasını protesto eden Çalışma Bakanı ile üç hükümet yetkilisi istifa etti. İstifa eden üç hükümet yetkilisinin, San Salvador Komünist Partisinin "Legal Kolu" olan "Ulusal Demokratik Birlik" Partisine üye oldukları haber verildi.

Ulusal Demokratik Birlik sözcüsü yaptığı açıklamada, ordunun siyasi yaşamdaki rolünün azaltılmasını ve hükümetin sağa kayışının engellenmesini istediklerini de belirtti.

15 Ekim'de Genaral Humberto Romero'nun devrilmesinden bu yana, reformların çok yavaş yürütülmesinden şikayet eden sözcü, söz konusu isteklerin 2 Ocak'a kadar yerine getirilmemesi halinde 9 bakanın, 11 bakan yardımcısının, dört hâkimin ve çeşitli kuruluşları temsilen hükümette yer alan 10 yetkilinin görevlerinden ayrılacaklarını bildirdi.

Güney Afrika'nın kaçırılan Salvador elçisi

Ankara'da gözaltına alınan 943 kişi serbest bırakıldı

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığınca Ankara'da 24 Aralık günü "Kahramanmaraş olayları"nı protesto etmek,yasa dışı direnişe geçmek ve gösteri yapmaktan gözaltına alınan 2439 kişiden sorguları tamamlanan bin 943 kişi serbest bırakıldı, 9 kişi tutuklandı.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı güvenlik kuvvetleri yetkililerinden alınan bilgiye göre, çoğunluğunu öğrencilerin oluşturduğu 2 bin 439 kişiden sorguları tamamlanan 1943 kişi hakkında takipsizlik kararı verilerek serbest bırakılmış ve 9 kişi tutuklanmıştır. Sıkıyönetim komutanlığında halen gözaltında bulunan 487 kişi hakkındaki soruşturmanın genişletilerek sürdürüldüğü öğrenildi."

Sıkıyönetim güvenlik kuvvetleri yetkilileri , halen gözaltında bulunan 487 kişinin soruşturmalarının önümüzdeki günlerde sonuçlanacağı belirtildi.

Doğu'da ısı daha da düşecek

ERZURUM (AA)

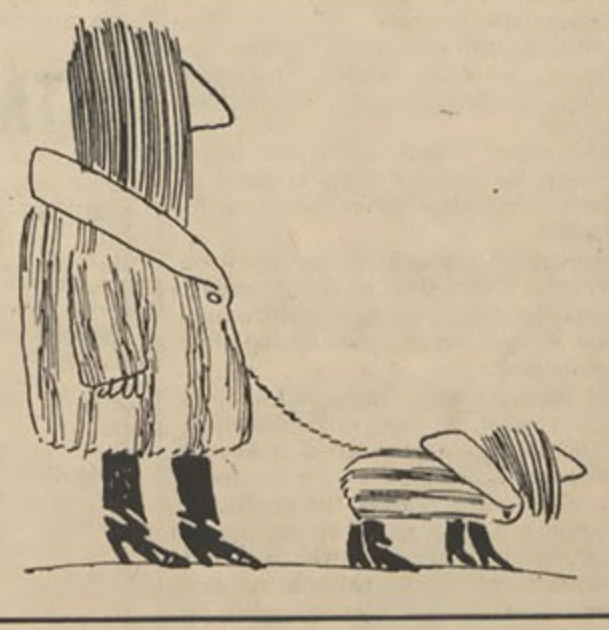
Doğu Anadolu Bölgesi Merkezi Rusya'da olan alçak basıncın etkisi altına girdi.

Meteoroloji yetkilileri, Doğu Anadolu Bölgesinde öğle saatlerinde kar yağışı başlayacağını ve aralıksız olarak devam edeceğini belirtmişler, ısının düşmesiylede don olaylarının artacağını fırtınanın ise zaman zaman şiddetleneceğini söylediler.

Karayolları 12. Bölge Müdürlüğü yetkilileri de doğuda kapalı yolun bulunmadığını, araçların normal seferlerini yapabildikleri ifade edildi.

politika ciddi bir iştir

Yılbaşı gecesi üstüne konuşmalar

Şekerim Salih'in Zehra'ya getirdiği inciyi gördün mü?

-Görmez olur muyum ayol. Geçende onun tek sırasını alayım dedim seksen bin lira istediler. Üç sıralı bu. Japonyadan mı getirmiş Japonlardan mı almış ne?

-Karı da şans var bee. Biz olsak iki menekşeyle savuştururlar. Herif hemde öz be öz karısıyla göndermiş karının hediyesini.

-Ayol anlamıyorum vallahi kocası da hiç sesini çıkartmıyor. Bu üç sıralı hakiki inciyi karıma niye elin herifi hediye ediyor diye düşünmüyor... Anlamıyorum.vallahi...

* * *

-Hayruşun dün gece giydiği yeni elbiseyi gördün mü?

-Paris'ten getirmişti o küpür danteli değil mi?

-Hani şu gümrükte el koydularda, el koyan memuru cilvegözü kapısına sürdülerdi.

-Sonra da adam, vuracağım sizi diye peşlerinde dolandıydı?

-Bu Vural'da dikiyor allah için. O yamru yumru karıya elbise dikmemiş şekerim estetik ameliyat yapmış sanki.

-Otuz bin lira da iyi para yani hop diye verilir mi?

-Ama artık çok sayılmaz. Hazır alsan da o almasan da. Otuz bin liradan aşağı gece elbisesi var mı? Başka terzilerde yirmi binden aşağı tuvalet dikiyorlar mı ki sanki.

-Olsun ama minoş on bin lira bayağı para vallahi, bee...

-Amaaın sene de bir iki tuvalet diktireceksin. Hergün mü diktiriyorsun ki hiç acımam. Ne yapalım o kadar veriyoruz on bincik daha veririz geçer gider.

-Haklısın ama şekerim bizim bu günlerde bir pintileşti bir pintileşti sorma Yılbaşı hediyeleri için bana elli bin liralık bir çek uzattı "al bunu işte ne yaparsan yap demez mi? Beynimden vurulmuşa döndüm. Vallahi migrenim tuttu. Şekerim oğlana hediye, kıza hediye, annemlere, nezoşlara. Biliyor ki ben tuvaletimi alacağım çizmemi ısmarladım. İki kalem otuzbeş bini yuttu gitti. Ben de ba baktım adam Nuh diyor, peygamber demiyor onun benim banka hesabımda "Unutalım" dediği paradan üstünü tamamladım. Öğrendiğinde görecektin sen. Onaltı yıllık adamı hiç bu kadar öfkeli görmedim. Küplere bindi, küplere. Kalpten gidecek diye korktum.

-Ayol benim ki de öyle. Kızım karılarına cimri bu adamlar karılarına.

-Kuyruk sallayanlara olsa dökü saçıveriyorlar görmüyor musun?

* * *

–Dün gece çay götürmek için bizimkilerin odasına bir girdim aklın durur. Senin Orhan iki yediliye beşyüz bin lira demez mi? Kızım ben böyle soğukkkanlı adam görmedim. Suratında kıpırtı yok.

-Şış gobekte ordek üç ruva ile kaçtı. Düşüp bayılacaktım.

-Çok büyütüyorlar kardeşim. Bizimkiler de, benim şirretliğimden bana bir oyun oynadılar sonuna kadar anlamadım. Sıfırların birini atmışlar, On dediklerinde yüz, yüz dediklerinde bin, bin dediklerinde on binmiş. Bende sevindim durdum bütün gece. Ehh bu gece kırk elli bin lira ile kapatırlar bu işi diye.

-Sonra ne oldu?

-Ne olacak benim saftovuş ikiyüz otuz bin temiz parayı attı kalktı.

Sırıtarak demez mi"1980 de demek ki aşkta kazanacağım" diye. Az daha dilimin ucuna geldi boşalıyordum. Seni ancak paran için o sekreterin olacak kenarın dilberi sever diye ama gene terbiye bende kalsın dedim.

* * *

-Yani şekerim ben bazen aptallaşıyorum. Hani bu karılar nasıl bu kadar becerikli anlıyamıyorum. Bu semra'ya ağzım açık kalıyor. Sen yepyeni Murat arabayı git Kilyos yolunda şarampola yuvarla ve '. herife de ki "Yılbaşına kadar bana mutlaka bir avrupa arabası alacaksın bu Murat'la çektiğim yeter". Sonra, herif de kuzu kuzu borç etsin harç etsin beklettiği buğdayları salak gibi elinden ucuz ucuz çıkartsın sana araba alsın. Bu araba konusu bizde yemekte açılmıştı. Adam diyor ki tüm nakit paramızı buğday alımına yatırdık ve şimdilik satmamakta yarar görüyoruz. Piyasa oynak. Buğdayı üç yüz seksen, dört liraya aldık on liraya kadar çıkacak. Bekle şekerim altıay çık bekle sana sıfır kilometrede Mercedes alayım. Bu kadarcık sabır bize üç mercedes aldırır. O zamana kadar da istediğin tamiri yaptıralım Murat'la idare et diye yalvardı dinletemedi. Şaşıyorum vallahi bazı karılara dilim tutuluyor ağzım açık kalıyor...

KISA KISA

1980'E İLK İHTAR

Bazı gazeteler yarış ediyorlar, 1970'li yılları kötülemek için. Hatta kimilerinde "Allah 70'leri aratmasın". diye dualar ediliyor. Bazıları ise köşe yazısı bile yazmış, "Canımıza okuyan 10 yıl" diye...

Ne yapsınlar, belki de büyüklerimize ve düzene kızamamışlardır da, yılları suçlamışlardır.

Ne demiş atalarımız:

"Haddini bilmeze haddini bildirmek, öksüze kaftan giydirmek gibidir."

Bizden ilk ihtarını alan 1980, herhalde 70'lerin hatalarına düşmez. Kendisini iyilikle yâd etmemiz için bize güneşli günler İhsan eder.

Kömürle ve mazotla işleyen tiyatrolar

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları hergün beş ayrı binada perde açarak oyunlarını sergilerler.

Şehir Tiyatroları, bir haftadır bu sahnelerinden, Muhsin Ertuğrul Tiyatrosu'nu kapattı. Kapatma üstüne ilgililerle yaptığımız ilginç konuşmayı aynen aktarıyoruz.

-Efendim Harbiye bölümünü kapatmışsınız.

-Kapattık efendim kapattık...

-Neden acaba?

-Yakıt yokluğundan efendim. Çok aradık taradık, bu binayı ısıtmak için yakıt bulamadık. Çevre belediyelerden bile aradık. Kime "yakıt" dedikse güldüler. Hastahaneler için bulamıyoruz, Tiyatro için nereden bulalım diye...

-Peki. Üsküdar, Fatih, Kadıköy bölümlerini neden kapatmadınız.

-Efendim o binaları kömürle ısıtıyoruz. Kömür var ama Feul-oil yok.

-Yani mazotla işleyen Tiyatrolar çalışmıyor, kömürle işleyenler çalışıyor.

-Evet efendim aynen öyle....

Hazırlayanlar: Tanju CILIZOĞLU

Yaşar GÖREN - Mehmet GENÇ

SANATIN İŞLEVİ (2)

GÜLTEN AKIN

Sanatta anlam,değer işlev gibi bir takım soyut kavramlar üstünde duracağız, bunları somutlamaya çalışacağız. Öz, biçim üstünde düşüneceğiz. Gerçeklik nedir? diyeceğiz. Ulusallık, evrensellik nedir? diyeceğiz. Araştıracağız. Bulduklarımızı düzenleyeceğiz. Yazacağız. Örnekler göstererek daha da somutlaştıracağız ilerde söylediklerimizi. Bunları birlikte yapacağız. "Ben" değil, biz demenin nedeni bu. Bu ilk yazılarım ufak ufak ısınma yazıları. Düşündüklerimizi karşılıklı söyleyerek , tartışarak , örneklendirerek bilgilerimizi geliştirmeye, bütünlemeye, aşmaya çalışacağız.

Bana yazacağınızı umuyorum.

Anlam nedir? Anlamı nasıl ararız? Anlam arama, bilinmeyene, bilinenler içinden bir karşılık seçme işlemidir. Araştırdığımız şey, bilinenlerden neyin karşılığıdır?

Peki. Değer nedir? Değeri nasıl ararız? Değer arama, bir nesne, bir olgu, bir olayın herkesçe ya da bir kalabalıkça ortaklaşa kabul edilmiş bir ölçüye vurulmasıdır.

Anlam aramada bir saptama, bir duruklaştırma isteği vardır. İŞLEV bir edimi, bir diriliği anlatır. Sanatın dirimi İŞLEV'dir.O yüzden toplumcu sanat dirimi özünde en çok taşıyan sanattır. İşlevinin kapsamı geniştir çünkü.

Toplumcu sanatçı, emekçi sınıfın tarihsel görüş açısıyla dünyaya bakar. Bu bakış doğallıkla eleştirel bir bakıştır. Doğayı,toplumu genel yasalarıyla derinden kavramış sanatçı bilir ki, hiç bir nesne, hiç bir olgu, bilgi yerinde durmaz. Her şeydeğişir. Doğasıyla,toplumuyla hayat sürekli bir değişim düzeni içindedir. Heraklitos'un deyimiyle "Hep devinir,hiç bir yerde durmaz.", "Bir nehre iki kez girilmez" de denilmiştir. Öyleyse sanatçı,donmuş bir düzenin özleyicisi değildir. Olmaması gerekir.

Breht'in bir şiirinin ansıttığı gibi, düşlerimiz yeşeren buğday denizini muştulayabilir. Ama orda durulabilir mi? Yeşeren buğdayın sararması vardır. Bir ürün alma mevsimi gelir ardından. Sonra da tanelerin ekmeğe, ekmeğin emeğe dönüşmesi. Ve sürer bu böyle.

Toplumcu sanatçı, durmadan eleştiren biridir. Ama bununla yetinmez. Hayatın değiştirilebilir olduğunu da bir çekirdek gibi ürünün özüne yerleştirir ve geleceğe aktarır.

Çürümüş bir toplum yapısını eleştirel olarak yansıtırken, romantik bir sanatçıyla toplumcu bir sanatçıyı ayıran denektaşı buradadır. Kim yalnızca eleştiriyor,kim eleştirdiğinin değiştirilebilir olduğu gerçeğini özünde taşıyarak bu değiştirime katkıda bulunuyor?

Sinematek Trabzon'da ilgi gördü

Yeni dönem gösterilerine, bir ay önce başlayan Sinematek, Trabzon'da büyük ilgi görerek sürüyor.

Sinematek yetkilileri yaptıkları açıklama da, deneme döneminde gösterdikleri üç filmde de başarılı olduklarını, sinema sanatının değerli yapıtlarına karşı, halkın ilgisinin giderek arttığını belirterek, , yeni yılın ilk ayında da sırasıyla "Metro İnsanları", "Gökkuşağı" ve "Askerin Türküsü" filmlerini sergileyeceklerini açıkladılar.

İSTANBUL'DA BUGÜN

MÜZİK...İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nin düzenlediği, Piyanist Nathalie Mihailides'in Resitali. Saat: 19.00'da Atatürk Kültür Merkezi'nde.

SERGİ... Avusturya Başkonsolosluğu Kültür Ofisi ile İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nin ortak çalışmaları sonucunda düzenlenen, "Kozmik Mekan Olarak Sahne" adlı Fotoğraf Sergisi, Güzel Sanatlar Akademisi Osman Hamdi Sergi Salonu'nda bugün sergilenmeye başladı.

Seyit Ali Ak, Bahariye Akbank Sanat Galerisi'nde bugün, fotoğraf sergisini açtı.

SİNEMA. Balmumcu-İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi Sinema- TV Enstitüsü'nde - "Nazarin",- Luis Bunuel. Saat: 16.00

Kültür Bakanlığı İstanbul Film Yapım ve Gösterim Merkezi -"Sanat Forumu Olarak Dans"-Saat: 18.00.

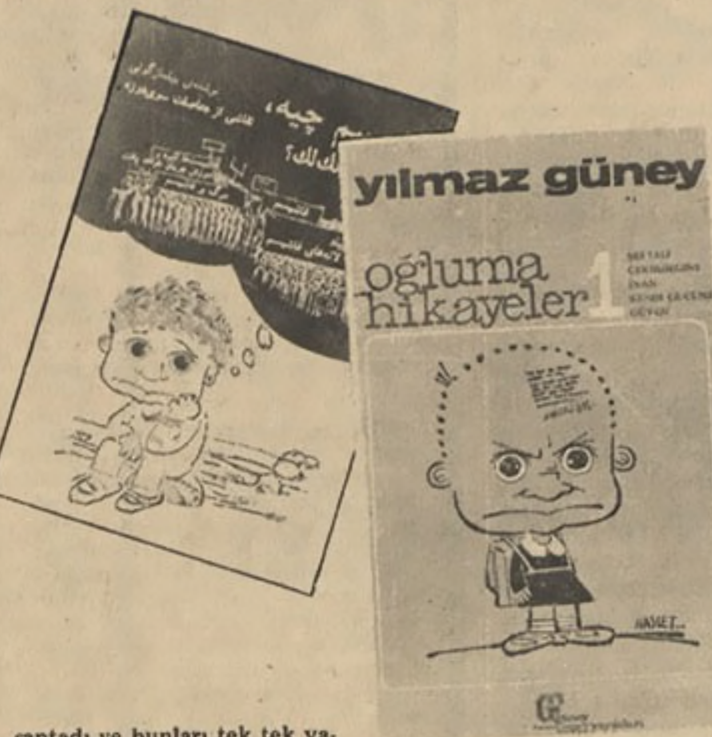
Türk Sinematek Derneği - "Dostluk"- Karl Otten ile Martin Lampel - Saat: - 19.00

Sinema-TV Enstitüsü -Şehvet Kurbanları Muhsin Ertuğrul -Saat: 19.00

GÖSTERİ Atatürk Kültür Merkezi'nde -"Les 300 Dernieres"-Devlet Tiyatrosu ve Fransız Kültür Merkezi işbirliğince hazırlandı.

Yılmaz Güney'in "Oğluma Hikayeler"i "Faşizm Nedir" ismiyle İran'da yayınlandı

DEVRİMDEN SONRA İRAN'DA YAYINLANAN İLK TÜRK YAPITI BÖYLECE YILMAZ GÜNEY'İN "OĞLUMA HİKAYELER'İ OLDU.

Bir süre önce Güney Yayınevi tarafından yayınlanan Oğluma Hikayeler Karikatürist Haslet Soyöz tarafından resimlenmişti.

İran'da Humeyni'nin yönetime gelmesinden sonra İran'da kurulan Edebiyat Konseyi Şah tarafından bugüne kadar bastırılan edebiyat kitaplarını ortadan kaldırarak yerine yenilerini bastırdı.

Konsey SAVAK'ın bugüne kadar İran'da yayınlanmasını engellediği kitap ve yazarları saptadı ve bunları tek tek yayın programına aldı.

Bu arada konsey tüm ülkelerin edebiyatını tarayarak ilerde İran'da yayınlanması gerekli yapıtları da belirledi. Bu cümleden olmak üzere Yılmaz Güney'in "Oğluma Hikayeler" isimli yapıtı "Faşizm Nedir" başlığı altında farisiçe olarak yayınlandı.

Devrimden sonra İran'da yayınlanan ilk Türk yapıtı böylece Yılmaz Güney'in "Oğluma Hikayeler'i oldu.

"OĞLUMA HİKAYELER"DEN BİR ÖYKÜ

Faşizm Nedir, kuş mu dur leylekmidir?

Çocuk annesine sordu: "Anne dedi, "faşist nedir, faşist yuvalar nedir?'

Anne, oğlunun bu sorusu karşısında durakladı. ÇÜnkü sık sık bu sözcüğü televizyondan, radyodan, çevresindeki konuşmalardan duyduğu halde, ne anlama geldiği hiç düşünmemişti. Nasıl cevap vereceğini bilemiyordu. Zaman kazanmak için oğluna soru:

"Nerden aklına geldi bu faşist, neden sordun? "

Çocuk dedi ki:

"Dün okuldan dönerken bir kalabalık toplanmıştı: Kızlar, erkekler vardı. Hep bir ağızdan bağırıyorlardı. Diyorlardı ki: "Kahrolsun faşistler faşist yuvalar diyorlardı. Faşist, bir kuş mudur anne, faşistin yuvası nasıl olur? "

Ne demeliydi, nasıl anlatmalıydı: işin içinden çıkamıyordu. Çarşıya pazara çıkarken çeşitli kitle toplantılarının, kitle yürüyüşlerinin tanığı olmuştu 'Kahrolsun Faşizm' sloganları kulaklarını çınlatmıştı.

Çocuk annesinin cevap arayışını sezinlemişti,

"Faşist kuş mudur, Leylek midır, nedir? " dedi.

Anne, cevap bulamamanın sıkıntısına düşmüştü.

"Baban gelsin, ona soralım" dedi, " o daha iyi anlatır..."

Kadın, günlük yaşamı içinde geçen bir yığın sözcüğün de anlamını bilemediğini düşündü Örneğin sık sık duyduğu "emperyalizm","sosyalizm" "komünizm" "anarşizm" ne demektir? Birçok sözcük gibi, bu sözlerin anlamına da hep kayıtsız kalmıştı.

Oğlunun sorusu onu sarsmıştı. Kaçarcasına mutfağa girdi. O'na karşı bir ezıklik duyuyordu.

Patates soyarken düşünüyordu:

Sokaklarda birşeyler oluyor...

Hergün üç-beş kişi öldürülüyor..

Hayat pahalılığı, artan bir hızla yükseliyor...

"N'oluyor böyle, , hiç anlamıyorum ki" dedi kendine...

YILMAZ GÜNEY

mayınlar çiçek açmaz

Röportaj: Fikret OTYAM

— 9 —

MAYINLAR çiçek açmaz, hiç açmaz... Otlar su ister, yeşermesi, büyümesi dellenmesi için...

Mayının çevresinde çıkar bitkiler, yaşamasız, su almadığı için mayının altı, çevresinde biter otlar, yaşamasız, açık yeşil, sarımsı, sonra kurur bunlar, daire gibi... Diğer taraflar koyu yeşildir... Koyu yeşil arasında, açık yeşil, dairemsi otlar gördünüz mü, bilin ki burada mayın vardır, ama baharın! Yazları bellolmaz! Çıkar mayın sonunda ortaya ayın ondördü gibi, ama kara!

Bu işin ustaları baharın başlarlar mayınları sökmeye!

Gelirler, dolanırlar mayının yöresinde, beş on santim ötesinden başlarlar toprağı almaya, dikkatle.

Fünyenin üzerinde bir ateşleme pimi vardır, o pimi dikkatle çekip çıkarırlar, işte bundan sonra mayın mayınlıktan çıkmıştır, kıyamaz cana, canlara!

Eşekler bilir eşekliğine karşın mayının nerede olduğunu, salarsın eşeği mayınlı tarlalara, basmaz eşek, bilir nerede olduğunu, ama insanoğlu?

İnsanoğlu eşeğin arkasına çalı çırpı bağlar, mayını patlatacak denli ağırlıkta! Salarlar fukara eşeği, o mayına basmaz ama, arkasındaki çalı çırpı, mayını patlatacak ağırlıktaki çılı çırpı gümületir mayını, ipi uzunsa eşeğin kimi zaman yarayla kurtulur, ama çoğu kez, kuzgunlara, akbabalara, leş kargalarına, tilkilere, çakallara, bilimum kurtlara kuşlara yem olur kısa sürede!

Eşek basmaz da insanoğlu basar mayına...

Dikkatlice basarsan ve anlarsan mayına bastığını, zangırdamaya başlar bastığın ayağın, zandgırdamaya başlar, ama ölüm tehlikesini atlatmaktır bu, perende atacaksın, can havliyle atacaksın kendini, atacaksın ama fire vererek! Ya ayağın gidecektir ya da bacağın, dibinden! Ama yüzde doksan kurtuluşun vardır, fireye karşın, yüzde doksan!

Ve Suriye'de para eder koyun, paramız neşesiz olsa da, para eder, hem iyi para eder... Karşılığında, mermiydi, silahtı, kahveydi, çaydı gelir aynı yollardan! Arada mayınlar vardır ölüm kusan, karakollar vardır, çelik kuleler vardır, ölüm kısan, ama yine geçer, yine geçirilir, herşey çok para eder, ama herşey...

1953 yılında koyun başına 10 Türk lirası idi geçiş ücreti!

Şimdileri artık koyun başına değil, sürü başına biçiliyor geçiş, sürü başına!

Gecedir...

Karanlık, aysız, yıldızsız geceler seçilir...

Sonra tıpır tıpırlar başlar...

Sürü düşmüştür yollara, silahlıların eşliğinde, güvenemezler yine de, silahlıdır geçirenler...

Suriye topraklarına varır sürü!

Üç-beş, kimi on koyun vardır bizten tarafta... İşaret geldi mi karşıdan ateş kusar silahlar, kurşuna dizilir koyunlar!

Sonra "takviye" gelir, pat küt üstüne!

"Müsademe olmuştur, geçtiler karşıya!"

Yaralı koyunlar debelenmektedir, ölenler yatmaktadır sessizce!

O beş bin koyun, dört buçuk saatte, "müsademeli" geçti Suriye topraklarına... Savaş alanına dönmüştü mayınlı topraklar...

"Müsademesiz" olarak beş bin koyun, yarım saatte akıp gider Suriye topraklarına, tıpır tıpır, tıpır tıpır!

Olursa "müsademe" koyun korkudan bölünür, ayrılır koca sürü, bir oraya, bir buraya, kimi basar mayına, patlar mayın, o zaman daha bir kaçışma olur!

Candır, paradır... Dağılır sürü, sürüyü mü toplarsın, yoksa tependen yağmur gibi yağan izli mermiden mi kaçarsın? Her ikisi de önemlidir kaçakçılar için... Ölmeyeceksin, ölmeyeceksin ama sürüyü de fazla telefat vermeden geçireceksin karşıya... Ne maldan olacaksın, ne de candan! Kaçakçının asıl görevi, asıl işlevi budur!

Beşbin koyun geçirilecek...

"Kaç silahlı?"

"on silahlı"

"Tamamdır, gericek!"

Böyle başlar iş...

Kimi kez sorar birisi silahlılardan:

"Anlaşmalıdır?"

Cevap verilir:

"Anlaşmalıdır... Anlaşmasızdır" gibilerine!

Koyunlara boya vurulmaya başlanır, mordur, aladır, yeşildir, karadır...

"Mor sürüden yüz koyun ikinizin..."

"Ala sürüden yüz koyun ikinizin..."

"Kara sürüden yüz koyun ikinizn..."

Para böyle döner geçiriciler arasında... Onlar sürüden hisse alırlar, sorumluluklarını aldıkları sürüden, maviden, aladan, mordan, karadan... İki kişiye yüz koyun...

Karı yüzde yüz, kimi kez yüzde yirmidir... Piyasaya göre!

Telefat verilirse geçirilirken, hissenden düşülür zararı ziyanı!

Seferde elli bin de kalır, altmış bin de... Geçiren başına!

Sonra Türkiye'de geçerli ne varsa, elbiseliktir, çaydır, kahvedir, cekettir, şudur budur denkler edilir... Ve de silah... Ve de mermi! Hele bunlar... Denkler Suriye'de bir köyde depolanır, sıra dönüşe gelmiştir... Simsarlar, yani aracılar bu işte de vardır, giderler, pazarlıklar yapılır, anlaşma sağlanır bilmem kaç bin karşılığında, ya da sağlanmaz... Sağlanamazsa geçme zorlaşacaktır, canlar serilecektir mayınlı topraklara, ölü yaralı, askeriydi, siviliydi fark gözetmeksizin ...Anlaşma, balya başına kesilir, yapılır. Yüzden başlar balya başı, bine kadar çıkar, içindeki mala göre!

Koyunun mevsimi kışındır, soğuklarda, o zaman iyi para eder koyun, orada yani Suriye topraklarında...

Suriye'de bizim aşiretçilerin dokuduğu kara kıl çadırlar iyi para eder! Parça parça dokunur bunlar, sonra denklenir orada dikilmek üzere, bizim de bu malımız iyi para eder, koyundan gayrı! Kilosu Suriye parası onaltı liradır... Burada kilosunu kırkbeş liradan alır kaçakçı, Suriye'de de kilosu bizim paramızla yüzelli lira tutar! Altüyiz yediyüz kilodur bir çadır.

"...Bi sefer yine koyun meselesinden... Bi sefer yine bizim bir arkadaş önde gidiy... Bakıyor, bi tanesi yatıyor! Kendi arkadaşı, yatıyor yanına mevziye! Gece... Koyun geçti müsademesiz! Ne jandarma gördük ne bişey! Bu sallıyor yanındakini, kalk lan diyor, beriki kaldırıyor kafasını, diyor ne yapıysen? Ulan o salladığın jandarmadır, geberttireceksin bizi, uyanmıyor jandarma velhasıl, o sanıyormuş kendi arkadaşı, gecedir ne bilsin? Usulcacık çıkıyorlar mevziden"

Beslersin, sağarsın.. sonra bakarsın gidivermiş Suriye'ye!

Suriye Topraklarında

Kaçakçılar, gece geçerken üzerlerinde beyaz birşey bırakmazlar, sarılır mahramalar, karadır hepsi, geceye eş...

"Yine bi gün Suriye'ye koyun geçirmiştik, yorgundum, televizyon seyrederken uyumuşum! Baktım bizim ağa, davullar çalıyor, böyle bir meydan, bizimki de oynuyor! Bilirsen, bizim oyunlarda oturup kalkarsın, dedim, ağa, sen yeni ameliyattan kalktın oynama böyle, zararı olur... Dedi, sen onu bırak sıksana havaya birkaç mermi... Dedim valla mermi pahalıdır, dedi sen sık... Uyandım, ne davul var, ne zurna! Dedim valla bizimkine bişey olmuştur... Kalktım, arkadaşlara dedim ben Türkiye'ye geçiyorum... Dediler yavu Halep'e gidelim falan, yok dedim ben Türkiye'ye geçeceğim, şalla, yani şalla arapça zorla demektir, zorla emirsiz olarak buraya geçtim, silahı bir yere bırakmıştım, silahsızdım, üstümde bir çakı bile yok, arkadaşın dükkanına gittim, valla dediler GAziantep'e gitmiştir, içim cız etti, bilirsen o zaman ağam Antep'te hastanede yatiy.. Gittim dayıma, dedim yavu ben rüyamda böyle böyle görmüşem, ağam nasıl? Demiştir iyidir, yatiy. Bi daha anlattım rüyamı, bu sefer dedi, doğru görmüşen, başın sağ olsun, ağan ölmüştür! Dünya başıma yıkıldı! Belediye hoporlörü bağırır, şu köyden şu oğlu şu Antep'te ölmüştür, dedim tuzak da olabilir, köye vardım o gece baskın yapıldı, ağamın cenazesine yetişemedim böylelikle..."

Bılır m'ola
canı gibi sevdiği davarının
sınırdan Suriye'ye kaçırılacağını?

"O" ve bir arkadaşı Suriye Çarşası nda geziyorlar...

Yine koyun geçirmişlerdi el topraklarına, başkalarının "nam-ı hesabı"na!

"...Taksi yüzelli kuruş Suriye parası... Arkadaş dedi, ağabey ben şu parayı bozdurayım" Gitti...

"Daimi . ayakkabıların konçlarını çekiym... Neden, daha iyi koşarım diye baba. Ben de Suriye giyimi giyinmişem. Eğal migal var başımda, lap diye başımdan düştü eğal! Şu beyaz mahrama üzerine giydiğimiz egal yani, benim başıma da tam uymiy, başım büyük olduğu için! Aldım yerden, ama Türkçe küfür sallayarak, ananı avradını senin egal gibi başıma bela mı oldun, diyerek! Yeniden başıma geçiriyordum, bi baktım koluma girdi bi tane, aman Allah, şöyle bi çekti, şu vaziyette koluna almış, dedim şu kolum burdan kırıldı! Çekti böyle, veyl havi dedi, Arapça yani hüviyetinizi verin, ben dedim, hüviyet yoktur! Türk müsün? Dedim Türküm... Arapça konuşuyoruz... O zaman, dedi, buyrun arabaya! Arabaya baktım, ticari hal pazarındaydık, üzerinde hambal elbisesi! Orada hamballık yapıyor adam, neyse bindik arabaya, ben hala adamın polis olduğunu anlamiym, uzun fistan giymiş, kirli, başında egali çekik falan, kapıyı kitledi, güneş tepemde duriyr, kıbleyi, poyrazı şaşırdım! Bi evin önünde durdu, bi baktım indi zile bastı, açtılar, içerde beş on tane daha var, kimi kahve içiy, kimi çay! Onlar da sivil, beni görünce kahvesini, çayını, oyunu bırakan geldi, dedim selamin aleyküm, o der nedir, bu der nedir bu? İzah ediy onlara, Türktür, şudur budur, pasaportsuzdur falan... Ben o zaman dedim, ayvayı yedik şimdi! Paçayı ele verdik! Tabii bizi buyrun falan ettiler, bi odaya kodular, koltuklar falan, bi koltuk var, buyrun dediler şöyle buyrun, yok mok dedim, muazzam bir koltuk, yok dediler buyrun şöyle buyrun! Koltuk ki kadife madife falan, lüks muazzam bi koltuk o biçim şey gibi, bi tanesi şöyle buyrun der gibi yaklaştı, gösterdi buraya otur gibilerine koltuğa oturdum, yorgun bi vaziyetim de var, serbes bi vaziyette oturdum... Bu koltuk na ne yapsa? Ben oturdum daha, o koltuğun yaslanacak yerleri var, oralar birden kalktı şöylee tak tak şu kollarımı kavradı! Bu ayağımı da öyle sardı! Ondan sonra şöööle rahat rahaaaat falaka vaziyetini aldı! Ne yapıy, ne ediy, kıpırdıyorum ki çıkıym, nerde, kıpırdadıkça sariy! Sıkıy! Çıkmaya çalışıyorum bir tanesi dedi latır habuy... Yani kıpırdama, oynama oynadıkça seni sıkar gibilerine! Oynadıkça sıkıy, taaa kaburgalarımı kırıncaya... Adam öyle dedi! Hiç kıpırdamayacaksen! Öyle kaldım! Falaka vaziyetinde, kıpırdamadan, çünkü sıkıy! Bunlar kapıyı çekip çıktılar"

"O" orada epey kaldı... Oynamıyordu...

Salt gözleri oynuyordu, yöreyi tarayıp, inceleyip!

Şaşkındı...

Diyordu, "Lan bi bunu görmemişen, bu da geldi başına!

Sonra, neden sonra kapı açıldı...

"Bi tanesi" girdi, iri yarı, tıknazca... Başında egal vardı, sarkıtmıştı yana doğru, külhanbey, kabadayı, egalin sol köşesinde bir kuş vardı, "Kartal", işaretli...

Türkçe seslendi:

Meraba yegen!"

Cevap verdi "O":

"Meraba!"

Baktı bi hoş, "Bizim bu halimiz nedir?" gibilerine!

Sonra?

YARIN
BU MAYINLAR KALDIRILMALIDIR

Kırıkkale'de

(Baştarafı 1. sayfada)

grubun saldırısına uğrayarak ağır şekilde yaralandı. Yunus Sahan Devlet hastanesine kaldırılırken kurtarılamayarak öldü.

MERSİN: Yeni yılın ilk gününde Anamur ilçesinde Emniyet bekçisi Hacı Özel fazla alkol alarak sokakta rasgele ateş etti. Ateş sonucunda yoldan geçen eczacı kalfası Soyer Can vurularak öldü. Adliyeye sevkedilen bekçi ilk sorgusundan sonra tutuklandı.

TEKİRDAĞ: Kahramanmaraş olaylarını protesto etmek için izinsiz gösteri yaptıkları gerekçesiyle göz altında bulundurulan Devrimci Yol yanlısı 13 kişi sevkedildikleri mahkemede tutuklanarak cezaevine gönderildiler.

ADAPAZARI: Sakarya Emniyet Müdürlüğüne bağlı siyasi şube ekiplerince yapılan operasyonda üzerlerinde "komünizm propagandası yapan sol yayınlar" bulunduğu gerekçesiyle gözaltına alınan 4 kızın TKP—ML üyesi oldukları iddia edildi.

RİZE

Çayeli'de tehdit mektubu ile bir tüccardan para isteyen iki öğrencinin yakalandığı bildirildi.

Çayeli Emniyet Amirliğinden alınan bilgiye göre, Cemil Yazıcı (18) ile Mustafa Kandemir (16) adlı Çayeli Lisesi öğrencileri, Çayeli'li tüccar Süleyman Comoğlu'na bir tehdit mektubu yazarak hayatına karşılık 50 bin lira istediler. Ancak olaydan sonra haberdar edilen güvenlik ekipleri randevu yerinde gizlenerek parayı alan iki öğreniyi suçüstü yakaladılar.

Sanık öğrenciler ilk sorgularından sonra tutuklanarak cezaevine gönderildiler.

Öte yandan bir süre önce Rize—Çayeli arasında lastik yakarak yolu trafiğe kapayan ve bir taksiyi tarayan iki kişiden birinin yakalandığı öğrenildi.

Kahramanmaraş olaylarının yıl dönümünde Rize—Çayeli arasında balıkçalar köyünde lastik yakarak yolu ulaşıma kapadıkları daha sonra da Rize MHP İl Yönetim Kurulu üyesi Nedet Gür yönetimindeki 34—H—0928 plakalı taksiyi pusu kurarak taradikları belirlenen iki kişiden biri olan Ahmet Horasanlı Rize jandarma ekipleri tarafından yakalandı.

Yetkililer yakalanan sanığın adliyeye sevk edilerek ilk sorgusundan sonra tutuklandığını belirttiler.

ANKARA

Ankara Çubuk Barajı yolunda bıçaklanmak suretiyle öldürülmüş 17—18 yaşlarında bir erkek cesedi bulundu.

Baraj yolunda gazoz fabrikası karşısında Çubuk Çayı kenarında dün saat 8.30'da bulunan cesedin üzerinde yapılan aramada kimliğini belirleyecek bir belgeye rastlanmadı.

Sırtından ve boğazından kesici bir aletle şişlenmek suretiyle öldürülen gencin ellerindeki şiş yaralarından saldırganlara karşı koyduğu anlaşıldı.

FATSA

Perşembe ilçesine bağlı Şeber Köyünden sol eğilimli olduğu bildirilen Hasan Cesur adında bir şoför gece saat 21.00 sıralarında evine giderken kurşunlanarak öldürüldü.

Fatsa Cumhuriyet Savcısının açıklamasına göre 31 Aralık gecesi yanında bir arkadaşıyla birlikte evine giden şoför Hasan Cesur, henüz kimliği belirlenemiyen kişilerin silahlı saldırısına uğrayarak ağır yaralandı. Ve hastaneye götürülürken yolda öldü.

Hasan Cesur'un yanında bulunan arkadaşı da yaralanarak Ordu Devlet Hastanesine kaldırıldı ve tedavi altına alındı.

Yapılan otopsi sonucu Hasan Cesur'un vücudundan 9 mm. çapında 7 kurşunun çıkarıldığı bildirildi. Hasan Cesur'un ölmeden önce faşistler tarafından sıksık ölümle tehdit edildiği saptandı. Soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

Öğleye doğru hastaneden alınan Hasan Cesur'un cenazesi;ailesi, yakınları devrimci arkadaşları ve kalabalık bir halk topluluğunun katılmasıyla Şeber Köyünde toprağa verildi.

İSTANBUL

Şaşkınbakkal'da 17 Ekim günü Dev—Genç adına bağış toplarken bir dükkân sahibinin silahlı saldırısına uğrayan Aydın Bahçeci, ağır yaralı olarak kaldırıldığı ve komada bulunduğu Haydarpaşa Numune Hastanesinde sabah saat 02.30'da öldü.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü yetkililerinin verdiği bilgiye göre, İstanbul'da gört Amerikalının öldürülmesi olayını Marksist Leninist Silahlı Propaganda Birliği (MLSPB) ile Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu (TİKKO) adlı örgütlerin ortaklaşa gerçekleştirdikleri öğrenildi.

Polisçe, Amerika'lıların öldürülmesinde kullanılan silahların, daha önce 15 milyonluk Cerrahpaşa soygununda da kullanıldığı ileri sürüldü.

Adana'da minibüs

(Baştarafı 1. sayfada)

BURSA'DA DA 3 KİŞİ ÖLDÜ

Balıkesir—Bursa yolunda meydana gelen trafik kazasında üç kişi öldü, altı kişi de ağır biçimde yaralandı.

Kaza, Balıkesir—Bursa yolu üzerinde bulunan Demirkapı köyü yakınlarında meydana geldi. Eşref Karayazı yönetimindeki "17 CD 988" plakalı "Murat" marka otomobil ile Sadık Şengül'ün kullandığı "BMW" marka "16 ES 423" plakalı otomobil asfaltın kaygan olması nedeniyle direksiyon hakimiyetinin kaybolması sonucu çarpıştılar.

Kaza sonunda, Eşref Karayazı'nın annesi Kübra Karayazı, babası Kamil Karayazı ve BMW'nin sürücüsü Sadık Şengül öldüler.

Ortada bir ciddi

(Baştarafı 1. sayfada)

söylemiyorum. Hükümet, 30 günlük hükümet, bugünkü duruma sebep olsa veya o iddia edilebilse anlarım. Öyle bir şeyi o manaya almak mümkün değildir." Bülent Ecevit ise Türkiye'deki bunalımın yeni boyutlara ulaştığını bildirdikten sonra şunları söyledi. "Cumhurbaşkanı bize Genel Kurmay Başkanı ve komutanların mektubunu okudu. Komutanların mektubu, bunda hükümet biçimiyle ilgili hiç bir öneri yoktur. Silahlı Kuvvetlerimiz birçok toplum kesimleri ile ulusumuzun çok büyük çoğunluğu gibi şiddet eylemlerinden, terörden, demokrasiyi devlete ve ülke bütünlüğüne yönelen tehlikelerden duydukları kaygıyı ve bu konudaki bazı temennilerini içermektedir. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak Türkiye'nin çok ağır zorluklarla karşı karşıya olduğunu biliyoruz. Ve bu zorlukların gitgide artmakta olduğunu görüyoruz. Ülkedeki şiddet eylemlerinin, devlete ve demokrasiye yönelik şiddet eylemlerinin, terörün yine ülkeyi büyük ölçüde sarsan ve gitgide daha ileri boyutlara varan ekonomik zorluklardan, bunalımlardan tümüyle soyutlanamayacağı açıktır. Ekonomik zorluklara ve sorunlara değişik partilerin değişik doğrultularda çözüm aramaları bir ölçüde doğal sayılabilir. Bugün hükümet bulunan Adalet Partisi 20 aylık CHP döneminde karşılaşılan ekonomik sıkıntılardan bizi ve bizim tutumumuzu sorumlu tutmuştu. Şimdi bu parti hükümettedir. Ekonomik sorunları hafifletmek ve çözmek kendi sorumlulukları, görevleri ve yetkileri içindedir."

Ecevit köşkten ayrılırken gazetecilerin sorularını yanıtlarken şunları söyledi: Muhalefete düşen önemli bir görev ülkede gerilimi arttırmaktan kaçınmaktır. CHP bu konuda üzerine düşeni fazlasıyla yapmaktadır. Biz yakınmalarımızı ve muhalefetimizi çok sınırlı bir ölçüde tutmaktayız. Hatta hükümete destek partilerden biri bile bizden daha ileri ölçülere varan uyarılarda bulunmuştur. Sayın Demirel bir aydır diyaloğu başlatacağını söylüyor ama bugüne kadar bir çağrı gelmiş değil. Hatta Cumhurbaşkanımızla bugün yaptığımız görüşmede de böyle bir çağırı almadık. Diyalog çağırısı yine benden geldi.

Öte yandan Genel Kurmay Başkanı Kuvvet, Komutanları ve Jandarma Genel Komutanı tarafından Cumhurbaşkanı'na verilen mektubun metni de bugün açıklanmıştır.

Silahlı kuvvetlerin görüşü olarak belirtilen mektupta özetle bütün anayasal organları ülkenin içinde bulunan tehlikelerden ve çıkmazlardan kurtulmak için birliğe, dayanışma ve birbirini desteklemeye çağrılarak Genelkurmay Başkanı'nın yurt içinde yaptığı gezilerin sonucu ve görüşleri değerlendirilmiştir.

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün Genel Kurmay Başkanı ve Kuvvet Komutanları tarafından verilen mektubu Süleyman Demirel ve Bülent Ecevit'e ulaştırmasından sonra görüşlerini bildiren eski Başbakan Sadi Irmak şöyle dedi: "Bu girişimde 12 Mart ile kıyaslanabilecek bir müdahale karakteri görmüyorum."

Memleketimizin içinde bulunduğu hayati sorunlar karşısında Cumhurbaşkanı'nın iki büyük parti liderini birlikte kabul edip görüşmesi olumlu demokratik bir davranıştır. Herhalde şu bir gerçektir ki, iki büyük parti arasındaki milli davalarda görülen mesafe, programlarındaki ayrılık bugüne yansımayacaktır. Sayın Cumhurbaşkanı bu iki büyük partinin yaklaşmalarını daima arzu etmişlerdir kanısındayım. Cumhurbaşkanı devletin başı olarak Anayasa çerçevesinde demokratik görevini yapmaktadır.

Konuyla ilgili olarak görüşlerini istediğimiz DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar, henüz konu üzerinde yorum yapmak için çok erken olduğunu belirterek şöyle dedi: "Korutürk'ün çağrısı demokrasiyi genişletmeyi hedef alıyorsa olumlu karşılarım, ancak şu anda bu konuda kesin bir yorum yapmak istemiyorum."

12 Mart döneminin Başbakanlarından Nihat Erim ise konuyla ilgili yorum yapmak istemediğini belirterek, bu konularda görüşmek istemediğini belirtti.

Demokrasiyi

(Baştarafı 1. sayfada)

mokrasiyi budamak terörü durdurabilmenin bir yolu değildir. Tam tersine, terörü planlayanlar zaten devleti ele geçirip demokrasiye son vermek istemektedirler. O halde, terörle savaş adına özgürlükleri kısmak. Onların ekmeğine yağ sürmek anlamına gelir. Yani terörle savaş bir yerde demokrasiyi korumak içindir. Demokrasiyi korumak için de demokrasiye zarar verilmez. Oysa parlamento gündemine getirilen kamu güvenliği ve kolluk hizmetlerine ilişkin tasarı doğrudan doğruya temel hak ve özgürlüklerimizi kısıtlamaya yöneliktir. Bu bakımdan, sorunu tartışmak hepimizin ödevidir ve son derece önemlidir."

"Olağanüstü Haller Yasasıyla işçilerin ücretleri sınırlanır. DGM yasasıyla hükümete bağlı mahkemeler kurulur, Sıkıyönetim Yasasıyla idarenin yetkileri biraz daha artırılıp askeri yargıçların atanması bütünüyle siyasi iktidara bırakılırsa doğabilecek sonuçlar bellidir. Hiç kimse konuşamayacak, konuşanın başı ezilecektir. Hatta.

Yeni Afgan

(Baştarafı 1. sayfada)

larına göre Sovyetler'in yeni birlik gönderme girişimi Sovyet yanlısı rejime karşı direnen Müslüman gerillaları ortadan kaldırmayı amaçlıyor. Bilindiği gibi yeni Afgan yönetimi Müslüman gerillaları ABD önderliğinde ülkelerinde düzenlenen emperyalist komplonun bir aracı saymaktadır.

Kabil Radyosunda konuşan Babrak Karmal ayrıca devrim Hafızullah Amin iktidarı döneminde birçok kişinin siyasi tutuklu olarak cezaevine atıldıklarına dikkati çekti ve en kısa zamanda tüm siyasi tutuklular için af çıkarılacağını sözlerine ekledi.

Afganistan olaylarının yankıları sürerken Hindistan'ın Başkenti Yeni Delhi'deki Afgan Elçiliği 60 kadar Afganlı öğrenci tarafından işgal edildi. Elçiliği korumakla görevli Hintli polisleri geçen Afganlı öğrenciler elçilikteki görevli iki kişiyi esir aldılar. Rehin alınan diplomatlar arasında 27 Aralık darbesinde idam edilen eski Başkan Amin'in Maliye Bakanı'nın kardeşinin de bulunduğu bildirilmektedir.

ABD

(Baştarafı 1. sayfada)

mesinin yanı sıra, özellikle Tahran'daki büyükelçiliğinin işgalinden ve Libya'daki büyükelçiliğinin yakılmasının ardından geri çekme uygulamasını başlatması gösterildi.

Öğrenildiğine göre, Türk hükümeti, ABD'nin başvurusunu yeniden gözden geçirmesini ve kararından vazgeçmesini istedi.

Cibali Tütün

(Baştarafı 1. sayfada)

Düne kadar sessiz geçen direniş, dün güvenlik kuvetlerinin fabrikayı kuşatması üzerine hareketlendi. Edinilen bilgiye göre Tekel Genel Müdürlüğü,Gümrük ve Tekel Bakanlığı'na gönderdiği bir yazıda, direnişi sürükleyen işçi önderlerinin adları bildirilirken, bu işçilerin fabrikadan uzaklaştırılması halinde, direnişin kırılacağı belirtilmektedir.

SAFİYE KORKMAZ

(1954 ......)

30.12.1979 tarihinde YURTSEVER DEVRİMCİ Maliye memuru arkadaşımızı trafik kazasında kaybettik.

Anısını Yaşatacağız.

YURTSEVER DEVRİMCİ MEMUR ARKADAŞLARI

(Demokrat: 67)

Türkiye Halk Oyunları yarışmasının hazırlıkları sürüyor

Türkiye Halk oyunları birinciliği hazırlıkları sürmektedir. Bu nedenle il halk oyunları ekipleri seçimi tamamlanmaktadır.

Yukardaki fotoğrafta Türkiye Halk oyunları birinciliği ne katılacak olan Diyarbakır "Kadınlar Halk Oyunları ekibi" görülmektedir.

NE ALIRSAN 12,5

Halkın Gazetesi
Demokrat
Çatalçeşme sok.No:50
Cağaloğlu/İSTANBUL
Telefon: 28 08 15
Yıl: 11 Sayı: 3251/9
Ankara Bürosu:
Konur Sok. 24/19
Kızılay/ANKARA
Telefon: 17 01 41

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Yönetmeni Bülent ÖZÜKAN

Sorumlu Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE KOŞULLARI
Yurt içi
3 aylık 675.— TL
6 aylık 1350.— TL.
1 yıllık 2700.— TL.
Yurt dışı
3 aylık: 1350
6 aylık: 2700
1 yıllık: 5400

İLAN KOŞULLARI

2,3. sayfalar (süt.cm)	400 — TL.
Devam sayfaları (süt-cm)	450 — TL.
İlan sayfaları (süt-cm)	320 — TL.
Doğum, nişan, evlenme, ölüm, teşekkür (1 süt, 5 cm)	700 — TL.
Yayın ilanları	400 — TL.
Küçük ilanlar (kelimesi)	10 — TL.

Demokrat ofset tesislerinde hazırlanmış Hürriyet ofset tesislerinde basılmıştır.

Basın kartlarının süresi bir yıl uzatıldı

ANKARA (A.A.)

Basın Şeref, Emekli Gazeteci ve Sarı Basın kartlarının geçerlilik süresi bir yıl uzatıldı.

Bakanlar Kurulunun 8 Eylül 1973 tarih ve 7/7090 sayılı kararıyla, kabul edilen basın kartları yönetmeliğinin ilgili maddelerine göre, 1 Ocak 1978 tarihinden itibaren verilen ve 31 aralık 1979 tarihine kadar geçerli olduğu bildirilen basın şeref emekli gazeteci ve sarı basın kartlarının geçerlilik sü[illegible] dünkü Resmi Gazete'de yayınlanan Bakanlar Kurulunun 7/18701 sayılı kararına dayanılarak Basın—Yayın Genel Müdürlüğü tarafından 31 Aralık 1980 tarihine kadar bir yıl süreyle uzatıldı.

YÖNETMELİK DEĞİŞTİRİLDİ

Öte yandan, basın kartlarının bir yıl süre ile uzatılmasını sağlayacak, yönetmelik değişikliği dünkü Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

YORUM

(Baştarafı 1. sayfada)

çerçevesidir. Detant'ın titizlikle korunduğu alan Avrupa'dır. Her iki blok da daha nüfuz alanlarının billurlaşmadığı bölgelerde kendilerine yandaş rejimlerin kurulmasını ister, Ve dünyadaki sıcak savaşların, kendi yerel ve özel (ulusal) koşullarının dışında, bu bloklar arası rekabetin etkisinde olduğu açık bir şeydir.

Şimdiye dek Türkiye ve İran batı bağlaşıklık sisteminin Orta—Doğu'daki ileri karakolları olarak belirmiştir. Bunun böyle olması için de, gerek Türkiye gerek de İran'da baş gösteren merkezkaç hareketler, her türlü yöntem kullanılarak saptırılmak istenmektedir. Hindiçinin Sovyet nüfuz alanı haline gelmesinden sonra Afganistan'a sol eğilimli bir rejimin kurulması, İran'a kadar uzanan mıntıkada Sovyet yanlısı kuşağın tamamlanmasını sağlıyacakdı. Sovyetlerin attığı bütün stratejik adımlar bu kuşağın oluşması doğrultusunda olmuştur. Batı savunma sistemi ise, Afganistan kaybedilse bile, Afganistan'daki gelişmeyi Pakistan'ı tahkim ederek sınırlamak ve Sovyetlerin Afganistan'a müdahalesi, ABD'nin İran'a olası müdahalesini kolaylaştırmaktadır. ABD bu olanağı kullanır mı, doğrudan kullanır mı? Bilemiyorum.

Ama sanıyorum, Sovyetler Afganistan'a müdahale ederek ABD'nin İran'a müdahalesini zımmen onaylamıştır. Bu onayda Humeyni'nin anti-komünist olması yanında, belki, daha hırslı anti —Amerikan olmasının önemi büyüktür. Olası bir Amerikan müdahalesi, İran halkını Amerika'dan daha soğutup sol güçlerin etkisini bir anda güçlendirebilir. Amerikan stratejistleri herhalde bunun da hesabını yapmaktadırlar.

"Sosyal devrimler, ülkelerin sosyal, ekonomik ve tarihsel koşullarının gereği olarak gerçekleşirler. Bir devrimi kolaylaştırmak veya engel olmak için yapılan bütün dış müdahaleler yeni bir toplumun doğumu aşamasında süreçleri ve olayların doğal akışını alt üst ederler. Bir dış müdahale, çağrı ile yapılmış bile olsa, çağrının meşruluğu benimsendiğin de dünyada en iyi örgütlenmiş olan ve çıkar birliği bütün koalisyonlardan daha net olan burjuvazi, bu hakkı kendisi için yasal sayabilir. Bence her halk, her toplum, kendi kaderini kendisi tayin etmelidir. Verdiği mücadele ne kadar zorlu olursa olsun."

Ecevit

(Baştarafı 1. sayfada)

tidara seçimle geleceği anlaşılmış bulunan ortanın solunda muhalefet partilerine karşı yapılan darbedir."

Muhtarayı demokratik rejime yapılmış bir müdahale olarak niteleyen Ecevit, "Bu aslında, hükümete karşı yapılmış bir darbe değildir" diyordu.

İstanbul'da

(Baştarafı 1. sayfada)

Geride bıraktığımız 1979'un son gününde, İstanbul'da akaryakıtın depolardaki son damlaları da tükendi. Bu nedenle taksi şoförleri, depolarındaki mevcut benzinden en fazla yararı sağlamak amacıyla ancak astronomik rakamlarla yolcu taşıdılar.

1980'in ilk günü, sabahın erken saatlerinden itibaren yollar bomboştu. Yalnızca çok az sayıda otobüs işliyordu.

Akaryakıtın İstanbul'daki dağıtımı bu gün de yapılamadığı takdirde, yılbaşı tatilinin sona ermesi ile kent içi ulaşımın tamamen durması bekleniyor.

YSE Kayseri

(Baştarafı 1. sayfada)

lü olduğu işyerlerinden bazılarına ait toplu sözleşmeleri geçersiz saymıştı. Konuya ilişkin bir açıklama yapan YSE—İş Sendikası Genel Başkanı İsmet Acar, bu uygulamaların nedeninin işçilerin tüm zorlama ve baskılara rağmen MİSK'e bağlı Köy-YSE-İş'e geçmemeleri olduğunu belirtti.

20 aydır uygulanmakta olan ve 40 bin işçiyi kapsayan işkolu düzeyindeki toplu-iş sözleşmesinin Kayseri 9. Bölge ve İl Müdürleri'nin yasa dışı uygulamasıyla ortadan kaldırıldığını bildiren Acar, bu uygulamanın Köy İşleri Bakanı ve Kayseri Valisi'nin bilgisi dahilinde yapıldığını belirterek, "İşyerlerinde faşist Köy-YSE-İş Sendikası'nı güçlendirmek amacı güden bu uygulama örgütlü gücümüzün etkin mücadelesi ile yerle bir edilecektir"dedi.

YİTİK

İETT Kartımı kayıp ettim hükümsüzdür.

Edebiyat Fakültesi felsefe bölümü.

OKTAY KORKMAZ

(Demokrat: 63)

YİTİK

Ankara Eczacılık Fakültesinden aldığım şebekimi yitirdim. Geçersizdir.

AHMET BÜK

Demokrat: 66

50 ADET MANOMETRE SATIN ALINACAKTIR.

Şartnamesi, bedelsiz olarak aşağıdaki adreslerden alınabilir.

1— İSKENDERUN'da Müessesemiz Ticaret Müdürlüğü,

2— İSTANBUL'da Sirkeci Yalıköşkü Cadde Yalıköşkü Han Kat: 4—5'deki Mümessilliğimiz,

3— ANKARA'da Küçükesat Büklüm Sokak No:22'deki Mümessilliğimiz,

İSTEKLİ'lerin şartnamemiz esaslarına göre hazırlayacakları. 79—0070/2 No.lu dosyayla ilgilidir, meşruhatlı kapalı teklif mektuplarının, geçici teminatlarıyla birlikte en geç 18/1/1980 günü saat 14.30'a kadar İskenderun Demir ve Çelik Fab. Müessesemiz/Haberleşme ve Arşiv Müdürlüğünde bulundurmaları ilan olunur.

(Basın: 26352)—62

Çakmak

(Baştarafı 1. sayfada)

Yurt dışından gelen yolcuların beraberinde getirdikleri hediyelik eşya vergi muafiyet limitinin 200 Alman markı veya eşiti döviz karşılığı Türk Lirası, posta yoluyla gönderilerek hediyelik eşyanında 100 Alman markı karşılığı Türk Lirasına çıkarılması için bakanlığınca yapılan çalışmaların sonuçlanmak üzere olduğunu bildiren Çakmak, batıya açıldığımız en büyük gümrük kapımız olan Kapıkule gümrüğünün yakın bir zamanda modern hale getirilmesine çalışıldığını kaydetmiştir.

Güneydoğu Anadolu'da çocuk ölüm oranı yüzde 35'e ulaştı

DİYARBAKIR (THA)

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin kırsal alanlarında çocuk ölüm oranının yüzde 35 dolayında olduğu saptandı.

Diyarbakır Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı Kürsüsü tarafından yapılan araştırmada kırsal alanlarda bebeklerde ölüm oranının yüksek olmasına, yetersiz beslenmenin yolaçtığı tespit edildi. Beslenme yetersizliğinin yanısıra kızamık ve tifo gibi salgın hastalıkların da ölüm oranını yükselttiğine işaret edilen raporda ölüm olaylarının daha çok 0-1 yaş grubu çocuklarda görüldüğü belirlendi.

Konuya ilişkin olarak bir açıklama yapan Diyarbakır Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı Başkanı Doç. Dr. Sadık Apak, bölgenin bazı kesimlerinde bebeklerdeki ölüm oranının yüzde 50'ye ulaştığını söyleyerek, devletin dargelirli anne adaylarına gıda yardımında bulunmasını istedi.

NECDET BOZKURT

İskenderun'da işkenceyle öldürüldü.
O devrimci gençliğin yiğit bir neferiydi.
O, emekçi halkın yılmaz bir savaşçısıydı.
Ağıt yakmıyacağız.
Bayrağını yere düşürmeyeceğiz.
Anısı ve mücadelesi, faşizme karşı direnişimizde ışık olacak.

Ank. Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci öğrencileri

(Demokrat 69)

M. METE VURAL

(1947...)

27 Aralık 1978 günü Emperyalizme, faşizme ve Şovenizme karşı döğüşürken düşen yoldaşımızı unutmadık.

Anısını yaşatacağız.

TRABZON EMEKÇİ—DER

Demokrat: 65

İMZA GÜNÜ

4 Ocak, 1980 Cuma günü saat 15—19 arasında

ATAOL BEHRAMOĞLU

yeni çıkan "Mustafa Suphi Destanı" ve öteki yapıtlarını Akademi Kitabevinde imzalayacak.

Demokrat: 68

Türkiye'de her 100 kişiden 29'u kömür, 4'ü fuel-oil, 55'i odun ve 12'si tezek ve tarım artıkları yakarak ısınıyor.

Yakacak derdi emekçilerin derdidir..

3 — ARAŞTIRMA İNCELEME SERVİSİ

1970 yılında 3 milyon 260 bin ton kömür yakılırken, bu değer 1975 yılında 4 milyon 350 bin ton olmuştur Eğer fuel-oil yerine kömür yakılmış olsaydı, 1970 yılında 1 milyon 460 bin ton, 1975 yılında da 4 milyon 170 bin ton linyit tüketilmiş olacaktı. Aynı şekilde, odun yerine linyit kömürü yakılmış olsaydı, 1970 yılında 12 milyon 820 bin ton, 1975 yılında da 24 milyon 560 bin ton kömür tüketilmiş olacaktı. Tezek ve tarım artıklarına gelince durum şöyle olacaktı: Yakılan milyonlarca ton tezek ve tarım artığı yerine kömür yakılmış olsaydı; 1970 yılında 7 milyon 740 bin ton, 1975'te de 8 milyon 260 bin ton linyit tüketilmiş olacaktı (14) Demek ki, Türkiye'de ısınma amacıyla yalnızca kömür yakılmış olsaydı, 1970 yılında 25 milyon 280 bin ton, 1975 yılında da 31 milyon 340 bin ton linyit yakılmış olacaktı. Bakıyoruz 1975 yılının toplam kömür üretimine, topu topu hepsi 6 milyon 205 bin tonu devlet işletmelerinden, 2 milyon 923 bin tonu da özel işletmelerden olmak üzere 9 milyon 128 bin ton(15)... Demek ki toplam kömür üretimi, 1975 yılında ihtiyacın ancak ve ancak üçte birini karşılayacak miktarlardaymış. Hem de insanca ısınmanın çok gerisinde kalan bir ısınma için...

Yakıtların tümünü kömüre eşitledik. Şimdi, bu eşitleme ile birlikte, yakıtların her birinin tüketilen toplam yakıt miktarı içindeki paylarını bulalım. 1970 yılında tüketilen toplam yakıt miktarı içinde kömürün payı yüzde 13, fuel-oil'in yüzde 6, odunun payı yüzde 55 ve tezek ile tarım artıklarının payı ise yüzde 30 olmuştur. Bu ne demektir? Bu, 1970 yılında tüketilen 100 ton yakıttan 13 tonunun kömür, 6 tonunun fuel-oil, 55 tonunun odun ve 30 tonunun da tezek ile tarım artıkları olduğunu gösterir. 1975 yılında ise tüketilen 100 ton yakıttan 14 tonu kömür, 13 tonu fuel-oil, 47 tonu odun ve 26 tonu da tezek ve tarım artıkları olmuştur(16)

YAKACAK DERDİ, EMEKÇİLERİN DERDİDİR

Bütün bu değerleri toparlar ve yoğurursak, Türkiye'de yakıt derdinin aslında kimlerin derdi olduğunu rahatlıkla görebiliriz. 1970 yılında Türkiye'de 100 kişiden 19'u kömür yakarak ısınmış. Bu 19 kişi tüketilen 100 ton kömürün 13 tonunu yakmış. 1975 yılına gelince, kömürle ısınan insan sayısının arttığını görüyoruz. 1975 yılında her 100 kişiden 29'u kömürle ısınmış.. Ama bu 29 kişi tüketilen 100 ton kömürün ancak 14 tonunu tüketebilmiş. Beş yıl içinde kömürle ısınanların sayısı -her 100 kişiden- 19'dan 29'a çıkmasına rağmen, tüketilen kömürün miktarından yalnızca 1 ton artış olmuş. *Yani 13 tondan 14 tona çıkmış kömürle ısınanların tükettiği kömür miktarı.* Demek ki, 1970 yılına göre kömürle ısınanların sayısı 1975 yılında artmış olmakla birlikte, hemen hemen aynı miktardaki kömür daha çok insan tarafından paylaşılmıştır. Daha çok insan daha az ısınmak zorunda kalmış.

Fuel-oil'le ısınanların durumuna gelince şu ilgi çekici gelişmeye tanık oluyoruz: 1970 yılında her 100 kişiden ancak ve ancak 2'si fuel-oil ile ısınırken, bu, 1975 yılında 4 kişiye çıkmıştır. Tüketim miktarı açısından incelediğimizde ise şu gelişmeyi görürüz: Eğer fuel-oil yerine kömür yakmış olsaydı. 1970 yılında her 100 kişiden 2'si, 100 ton kömürden 6 tonunu, 1975 yılında ise her 100 kişiden 4'ü 100 ton kömürden 13 tonunu tüketmiş olacaklardı(17)

IŞTE ISINANLAR İŞTE ÜŞÜYENLER

Yalnızca kömür ve fuel-oil'le ısınanlar arasında yapılacak bir karşılaştırma bile, Türkiye'deki ısınma dengesizliğini göstermeye yetecektir. Eğer her iki kesim de(kömür ve fuel-oil'le ısınanlar) kömürle ısınmış olsalardı 1975 yılında -her yüz kişide kömürle ısınan 29 kişi, 100 ton kömürün 14 tonunu fuel-oil ile ısınan 4 kişi ise 100 ton kömürün 13 tonunu tüketeceklerdi. Bir yanda 29 kişi 14 ton kömür tüketirken, diğer yanda 4 kişi 13 ton kömür (fuel-oil eşdeğeri) tüketmektedir. İşte, ısınmada dengesizlik. İşte, ısınanlar. Ve işte üşüyenler.

Öte yandan odun ile ısınanların sayısında 5 yıl içinde bir azalma olduğunu görüyoruz 1970 yılında odun ile ısınanların sayısı 55'e düşmüş. Eğer odun ile ısınanlar kömür yakmış olsalardı. 1970 yılında 51 ton, 1975 yılında ise 47 ton kömür tüketmiş olacaklardı. Demek ki, odun ile ısınanların hem sayısı düşmüş, hem de tükettikleri odun miktarı düşmüş. Ama, hâlâ Türkiye'de her 100 kişiden 55'i, yani nüfusun yarısından fazlası odun ile ısınmak zorunda kalmaktadır. Budur önemli olan. Budur anlatmaya çalıştığımız.

Tezek ve tarım artıkları yakan nüfusta da beş yıllık bir süre içinde belirgin bir azalma görülmektedir. 1970 yılında her 100 kişiden 16'sı tezek ve tarım artıkları ile ısınırken, bu sayı 1975 yılında 12'ye düşmüştür. Eğer tezek ve tarım artıkları yakanlar, kömür yakmış olsalardı. 1970 yılında 30 ton, 1975 yılında da 26 ton kömür tüketmiş olacaklardı.

ARTAN NÜFUS, KÖYDEN KENTE GÖÇ ve BÜYÜYEN ISINMA DERDİ

Şimdi bir toparlama daha yapalım ve yeniden yoğurmaya çalışalım sayısal verileri. Açıkça görülmektedir ki, beş yıllık bir süreçte kömür ve fuel-oil'le ısınanların sayısı artmış. 1970 yılında kömür ve fuel-oil ile ısınanların sayısı 100'e 21 iken, beş yılın ardından yüzde 33 olmuş. Buna karşılık, odun ve tarım artıkları ile ısınanların sayısı 1970 yılında 79 iken, 1975'te 67'e düşmüş. Bunun anlamı nedir? Bunun anlamı bir yanıyla köyden kente göçtür. Köyden kente göçle birlikte, eskiden tezek ile, odun ile ısınan nüfusun göç eden kısmı, artık kentlerde tezek ve odun yakamaz olmaktadırlar. Bu gerçek, yakıt derdinin, gelecek yıllar içinde daha çok artacağı yolundaki savımızı kanıtlamıyor mu? Daha doğrusu, bugerçek, savımızı doğrulayan kanatlardan biri değil mi?

Köyden kente göç deyip geçmeyin ve gelin hep birlikte bakalım bu göçün ölçüsü nedir? 1970 yılında Türkiye'nin nüfusu 35 milyon 605 bin iken, 1975 yılında nüfus 40 milyon 347 bin olmuştur. 1970 yılında il ve ilçelerde yaşayanların nüfusu 13 milyon 691 bin iken, bu nüfus 1975'de 16 milyon.869 bin olmuştur. Öte yandan, 1970 yılında bucak ve köylerde yaşayanların sayısı 21 milyon 914 bin iken, bu sayı 1975'de 23 milyon 478 bin olmuştur. Toparlarsak; 1970 yılında nüfusun her 100 kişiden 38'i il ve ilçelerde yaşarken, 62'si bucak ve köylerde yaşamıştır. 1975 yılında ise her 100 kişiden 42'si il ve İçelerde, 58'i de bucak ve köylerde yaşamıştır (18)

KABACA DİYEBİLİRİZ Kİ, ODUN VE TEZEK KIRSAL KESİMİN, KÖYLÜLÜĞÜN YAKITIDIR. FUEL–OİL VE KÖMÜR DE KENTLERİN YAKITIDIR. BİR YANDAN YETERSİZ ÜRETİM ÖTE YANDAN NÜFUS ARTIŞI VE KÖYDEN KENTE GÖÇ, KENTLERDEKİ YAKIT DERDİNİN HER GEÇEN YIL DAHA DA BÜYÜMESİNİN NEDENLERİ ARASINDADIR.

Bu değerlerden kalkarak ve kırsal kesimle kentlerdeki doğurganlığı eşit kabul ederek yaptığımız hesaba göre; 1970'den 1975'e kadar geçen 5 yıl içinde Türkiye'de köylerden kentlere göç edenlerin sayısı yaklaşık 1 milyon 354 bin dolaylarında olmuştur. Bu göçün gelecek yıllarda daha çok artacağı açıktır.

Köyden kente göç, kuşkusuz Türkiye'de yakıt derdinin daha çok büyümesinin nedenleri arasındadır. Ancak, yakıt derdinin, temel nedeni yeterli yakıtın üretilememesidir.

Yirminci Yüzyılın son çeyreğinde soğuktan ölen çocuklarımızın utancı kime ait?

İNSANCA ISINMAK NE DEMEKTİR?

İnsanca ısınması için bir insanın bir yılda yakmak zorunda olduğu yakıt miktarı ne kadardır? Kuşkusuz bu soruya bir tek sayısal veri ile bir tek değerle yanıt vermek mümkün değildir.

Birincisi, bir ülkenin içinde bulunduğu iklim kuşağına göre, bu miktar değişir. Örneğin farklı iklim kuşaklarında yer alan İsveç ve Türkiye'yi ele alalım. İsveç kış aylarının şiddetli ve uzun olduğu bir iklim kuşağındadır. Türkiye ise İsveç'e oranla daha yumuşak bir iklim kuşağında yer almaktadır. Doğaldır ki, kişi başına yılda tüketilecek yakıt miktarları farklı farklı olacaktır bu iki ülke için.

İkincisi, bir ülkenin her bölgesi aynı iklim kuşağında yer almayabilir ve bu nedenle de kişi başına tüketilecek yakıt miktarı bölgeden bölgeye değişebilir. Örneğin Doğu Anadolu için bu miktar, Akdeniz Bölgesi'ndeki miktardan büyüktür.

Yalnız bu kadar mı? Hayır!... İnsanca ısınmada ölçü nedir?. Sıcaklığın kaç derece olması gerekir? Bu soruya bilim adamlarının verdiği cevap, 20 derecedir. İnsanoğlu, sıcaklık 20 C (yirmi derece) olduğunda, üşümez. İnsanca ısınıyor sayılır. Bu da, bir insanın bir yılda tüketeceği yakıt miktarının hesaplanmasında önemli bir etkendir.

Dördüncüsü, bir insanın biryılda tüketeceği yakıt miktarının hesaplanmasında, insanın yalnız başına değil bir aile içinde ele alınması gerektiğidir. Bu miktarın hesaplanmasında, Türkiye için bir aileyi beş kişi olarak (ortalama olarak) kabul etmek ölçülü olacaktır.

Beşincisi, konutun biçimi de tüketilecek yakıt miktarının belirlenmesinde önemlidir. Bir gecekondu ile bir apartmandaki miktarlar farklı olacaktır. Gecekonduda bir insanın yakacağı yakıt miktarı, apartmandaki insana göre daha fazladır. Çünkü, gecekonduda ısı kaybı daha çoktur.

Son olarak altıncısı, yakıtın yakıldığı aracın (sistemin ya da düzenin) yakıt miktarının artmasında ya da azalmasında önemli olduğu açıktır. Bir apartmanda birtek kazanda tüketilen yakıtın ısıttığı insan sayısı ile bir gecekondu mahallesinde aynı sayıda insanı ısıtmak için tüketilen yakıt miktarı farklıdır. Gecekondu mahallesinde, her aile kendi sobası ile ısınırken, yüzlerce sobadan doğan ısı kaybı, önemli miktarlara ulaşır. Oysa apatmanda birtek kazan ısıtır tüm apartmanda oturanları ve ısı kaybı da sınırlı olur.

İşte tüm bu önemli noktalar gözönüne alınarak bilim adamlarınca yapılan hesaplara göre, Türkiye'de bir kişinin insanca ısınabilmesi için yılda en az 970 kg kömür (linyit) ya da bu miktar kömürün verecegi ısıyı veren, verebilecek miktarda yakıt tüketmesi gerekmektedir (19)

TÜRKİYE'DE KİŞİ BAŞINA DÜŞEN YAKIT MİKTARI

Türkiye'de tüketilen miktar nedir? 1970 yılında Türkiye'de kişi başına tüketilen yakıt miktarı 710 Kg olmuştur. 1975 yılında ise, bu miktar 777 kg'a yükselmiştir. (20) Tam bu noktada önemli bulduğumuz bir gerçeği belirtmek isteriz. İlk bakışta, bilim adamlarınca bulunan, insanca ısınmanın gerektirdiği en az yakıt miktarı (970 kg) ile, tüketilen yakıt miktarı (777 kg) arasında pek öyle büyük bir farkın olmadığı söylenebilir. Böylesi bir düşünce haklılık payı da taşır. Ne var ki, bilim adamlarınca hesaplanan 970 kg'lık miktar, olağan ısınma koşullarında gerekli olan en az yakıt miktarıdır. Oysa 1975 yılı için tüketilen kişi başına kömür miktarı (777 kg) son derece elverişsiz ısınma koşullarında tüketilmiştir. Açıktır ki, tüketilen yakıt, elverişsiz ısınma koşullarından ötürü, olağanın çok altında ısı verir.

Öte yandan, 777 kg'lık miktarın ortalama bir değer olduğu unutulmamalıdır. Bu değer, yakıttan yakıta farklılıklar taşımaktadır. Örneğin kömürle ısınanlar için bu miktar başkadır, fuel-oil ile ısınanlar için başkadır. Şimdi yine tüm yakıt türlerini kömüre (linyit) eşitleyerek, bir kez daha üşüyenleri ve ısınanları yakından görelim.

1970 yılında kömürle ısınanların her biri 475 kg kömür tüketmiş. Bu miktar 1975 yılında 371 kg'a düşmüştür. Demek ki kömürle ısınanlar, aradan geçen beş yıl içinde daha az kömür tüketerek ısınmak zorunda kalmışlardır. Fuel-oil yakarak ısınanlarda ise, tüketilen miktarın arttığını görüyoruz. 1970 yılında kişi başına tüketilen fuel-oil miktarı, 2224 kg linyite eşdeğer iken, bu miktar 1975 yılında 2724 kg'a yükselmiştir. 1970 yılında odun ve tezekle ısınanların her biri 732 kg kömüre eşdeğer miktarda odun ve tezek tüketmişlerdir. Bu miktar 1975 yılında 843 kg'a yükselmiştir

Yarın: Yakıtsız bölgeler...yoksul bölgelerdir...

(14) "Konutlarda Enerji Kullanımı..."
(15) "Genel Enerji Durumu ve Teshin Kömürünün Satış ve Dağıtımının Organizasyonu", DPT, Ankara 1977, S.1.
(16) "Konutlarda Enerji Kullanımı..."
(17) "Konutlarda Enerji Kullanımı..."
(18) "Türkiye İstatistik Yıllığı - 1977", D.İ.E., Ankara 1977 Yay. No. 825. S.30, Tablo No:22
(19) "Konutlarda Enerji Kullanımı..."
(20) "Konutlarda Enerji Kullanımı..."

ÇOCUK GAZETESİ

KIT AKILLI KARGA

EZOP'TAN BİR ÖYKÜ
Çeviren Tarık DURSUN K.

Hırsız karga evin birinden bir punduna getirip et çalmış, kanat vurup ormanın yolunu tutmuş; bir ağaç dalına konmuş. Dalın altından geçen bir tilki, ağzında etle kargayı görünce: "Dur sen.." demiş. "Ben sana bir oyun edeyim de, ağzından o eti alayım, afiyetle kendim yiyeyim.."

Böyle demiş, başını kaldırıp kargaya seslenmiş:

"Ey koca karga! Sen kuşların en yavuzu, en yamanısın. Bir de sesin olsaydı, hepsine sen baş olurdun.."

Karga, tilkinin övgüsünden bir gönenmiş, bir gönenmiş! Sesi mi noksanmış? Hah hah hay! Tilki demek hiç sesini dinlememiş onun, öyle mi?

Ağzını kapayan eti atmış, başlamış gak gak ötmeye. O öte dursun kurnaz tilki hemen atılıp eti kapmış, bir lokmada yutup karnına indirmiş. Sonra kıs kıs gülerek:

"Ey koca karga!." demiş. "Sen de yavuzsun, sesin de, ama kuşlara baş olman için aklın kıt, aklın!.."

Akılsız kişiler akılsızlıklarını saklamak zorundadırlar. Fakat ne kadar saklasalar bir akıllı kişi çıkar, akılsızlığını yüzüne vurur.

BRECHT ALFABESİ

Resimleyen: Nural BIRDEN

Hindenburg kötü bir generaldi.
Girdiği her savaşda kötü bitti.
Almanlar bu kez de şeytanı
Başkan yapalım dedi.

Hindenburg, 1. Dünya Savaşında Alman ordusunu yöneten Alman generali. Daha sonraları Alman Cumhurbaşkanı olarak seçildi. Ve 1933'de Hitler'i Başbakan olarak atadı ve onun iktidara geçmesini sağladı.

TV'de BUGÜN

19.00 HABERLER

19.05 GOK KUŞAGI

20.00 HABERLER

20.35 UYKUDAN ÖNCE

20.50 SAZ ESERLERİ

21.25 ÖLÜMÜ YAŞAYAN KENT

Programda, Türk sanatının önde gelen merkezlerinden biri olan "AHLAT" tanıtılıyor. Orta Asya'dan Anadolu'ya gelen Türk Oymakları önce burada konaklamış, buradan hareketle Anadolu'yuTürkleştirmişti. AHLAT'taki mimari eserler daha çok Selçuk'lu damgasını taşırlar.

22.15 TELEVİZYONCULAR

Dizi programın "Bizim Amerika'yı Kurtaran Kız"adlı 1. bölümünde, bir TV kuruluşunda çalışanların hem özel hem meslek yaşamları anlatılıyor.

22.55 BALE

23.20 HABERLER